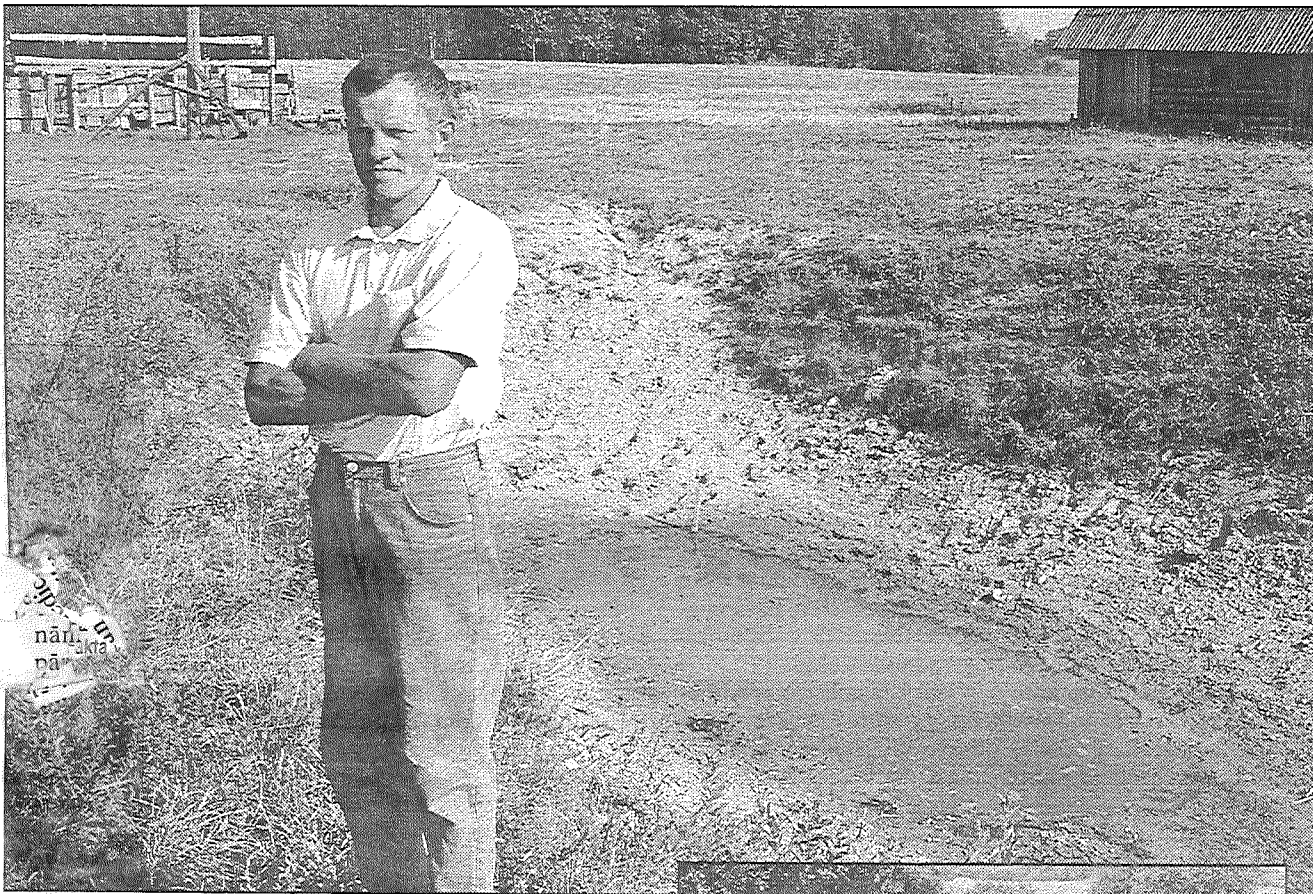

Tuksnesis akas dibenā

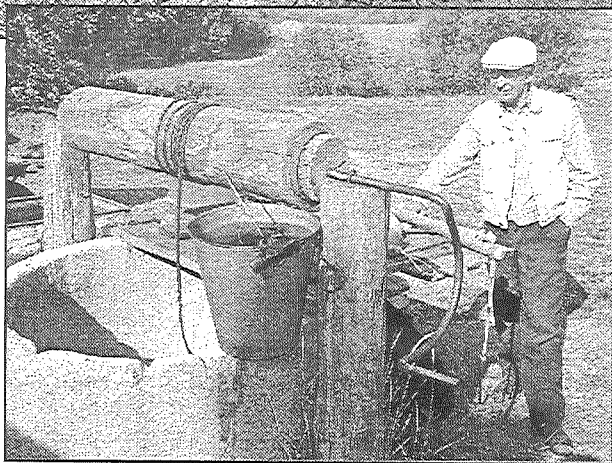

● Trīs metrus dziļā dīkā dibenā ūdens pašlaik turas labi ja sprīža augstumā. Stabulnieku pagasta zemnieks Jānis Mičulis ir nobažījies par lopu dzirdināšanu, taču gatavs meklēt risinājumu, lai saimniecībā šāda situācija neatkārtotos.

Zilajās un absolūti skaidrajās, bez mākoņu debesīs ar ilgošā skatās ne vien laucinieki, bet arī pilsētnieki, jo ūdens ir tik patīkami arī dabiskajām lietām. Tātad, ūdens katastrofāli ir, nešķirojot, vai tā ir akas vai pilsētā. Smaga situācija izveidojusies tajās lauku saimniecībās, kurās audzē lopus. Jo četrkājaino radību skaits ir lielāks, jo smagāk ūdens trūkums izjūtam. Pašlaik lielākā daļa no akām ir izžuvušas pilnībā, vai arī no tām var izsmelt labi ja pāris spaiņus ūdens, kas akā uzkrājas pa nakti.

Stabulnieku pagasta zemnieks Jānis Mičulis situāciju vērtē kā smagu un apgrūtināšu. Saimniecībā ir 30 mājlopi, kuru dzirdināšanai vai arī barības sagatavošanai dienā pašlaik vajadzīgas divas tonnas ūdens. Vasaras karstumā dzīvniekiem slāpa vairāk,

un dienā tika izlietots lielāks ūdens daudzums. Zemnieks pie mājām jau pirms vairākiem gadiem izracis divus dīkus, kuru ūdens lietots lopu dzirdināšanai. Tomēr šovasar ūdens izsīcis abos. Tagad Jānis Mičulis ar mucu, kuras tilpums ir piecas tonnas, ūdeni ved no divus kilometrus attālumā esošā dīkā, kas pieder radniekam. Sadzīves vajadzībām, ēdiena gatavošanai, mazgāšanai ūdeni ar sūkņa palīdzību izsmēļ no pašu akas. Arī tajā ūdens daudzums samazinājies, to varot just tādējādi, ka vakarpusē ūdeni vairs nevarot izsūknēt. No rītiem gan aka esot atkal piepildījusies ar svaigu un aukstu ūdeni. Par dārzu vai puķu laistīšanu neesot ko domāt. Bet ziemā ūdeni mucā neatvedīs, par iespējamo turpmāko sausumu ir nobažījies Jānis Mičulis. Tas sasals ledū.

● No Stabulnieku pagasta iedzīvotāja Jāņa Lignarska akas izdevās izsmelt spaini tīra, nesadūļkota ūdens, kas bija sakrājis divu vai triju diennakšu laikā. Saimnieks ūdeni ved no avota. Foto: M. Rukosujevs

Šī vasara ir devusi rūgtu mācību, un ir jāmeklē kādi risinājumi, lai tas neatkārtotos. Ir jādomā par dziļurbumu ierīkošanu, uzskata zemnieks.

Stabulnieku pagasta padomes priekšsēdētāja Monika Litavniece stāstīja, ka uzskaitē ir 276 akas, un lielākā daļa no tām ir izsūkušas pilnīgi sausas, vai tādas, no kurām tikai rītos izsmējami pāris spaiņi. Lopu dzirdināšanai

iedzīvotāji ūdeni ved no dabiskajām ūdenskrātuvēm, taču arī tajās ūdens līmenis ievērojami krities. Ūdeni ved ar zirga pajūgiem, ar traktoriem un automašīnām visās iespējamās mucās, kannās, tveros. Problēma esot tā, ka daudziem iedzīvotājiem neesot mucu ar lielu tilpumu, bez tam ūdens piegādei tiekot patērēts ļoti daudz laika.

Turpinājums 4. lappusē.

Rajonā jauni saslimšanas gadījumi ar trakumsērgu

Preiļu rajona padomes priekšsēdētājs Arvids Soldāns 10. septembrī parakstījis vairākus rīkojumus par trakumsērgas profilaksi un likvidāciju Preiļu rajonā.

Sakarā ar to, ka konstatēta kaķa saslimšana ar trakumsērgu Stabulnieku pagasta

Kalna Gudļevskos, rīkojumā noteikts, ka slimības apdraudētā teritorija ir šādas Stabulnieku pagasta apdzīvotās vietas – Polkorona, Krištobi, Čaunāni, Kaupēri, Patmalnieki, Pastari un Saunas pagasta Utināni.

- Ar trakumsērgu slima govns konstatēta Riebiņu pagasta Dubovkā. Apdraudētā teri-

torija saslimšanā ar trakumsērgu ir Riebiņu pagasta apdzīvotās vietas – Kauša, Baidas, Runcavnieki, Lielie Rumpi un Saunas pagasta Punduriene, Borisovka, Jaunsēta un Skuteļi.

Pārtikas un veterinārā dienesta Preiļu pārvaldes veterinārais inspektors V.Čodars lūdz iedzīvotājus pievērst uz-

manību tam, ka dzīvnieku īpašniekiem jāveic pasākumi, kas novērš klaiņojošo suņu, kaķu un savvaļas plēsīgo zīdītājdzīvnieku piekļūšanu mājās dzīvniekiem un jānodrošina pastiprināta dzīvnieku uzraudzība.

Sagatavoja L.Kirillova

Steidzot padarīt rudens lauku darbus, nepalieciet bez «NOVADNIEKA».

Līdz 26. septembrim abonējiet laikrakstu oktobrim un atlikušajiem gada mēnešiem.

ZIŅAS

Policijā iesniegums par bijušo Līvānu novada domes priekšsēdētāju Visvaldi Gercānu

9. septembrī Preiļu rajona policijas pārvaldē saņemts Līvānu novada domes priekšsēdētāja Andra Vaivoda iesniegums par to, ka svētdienas, 8. septembra, vakarā ap pulksten 19.10 viņš satīcis domes ēkā bijušo domes vadītāju Visvaldi Gercānu. Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona policijas pārvaldē, pašlaik notiek lietas apstākļu pārbaude. Līdz laikraksta izdošanas brīdim «Novadniekam» neizdevās sazināties ar Andri Vaivodu, lai noskaidrotu ko tuvāk par starpgadījuma cēloņiem.

Preiļos gatavi apkures sezonas sākumam

SIA «Preiļu saimnieks» valdes priekšsēdētājs Ilmārs Ziemeļis informēja «Novadnieku», ka uzņēmums sagatavojies apkures sezonai. Tā pārziņā esošajās četrās katlu mājās veikti visi nepieciešamie darbi. Lielāko remontu prasījis katlu māja Cēsu ielā, kas vairākus iepriekšējos gadus bija nomnieku pārziņā.

Pilnībā sagatavots arī vasarā plānotais šķeldas daudzums – aptuveni 7000 blīvo kubikmetru. Sezonā vajag divtik, tāpēc atlikušo šķeldu gādās arī rudenī un ziemā. Satraukumu bija radījuši akciju sabiedrības «Latvijas gāze» vēlme paaugstināt dabas gāzes tarifus. Tādā gadījumā uzņēmums «Preiļu saimnieks» nespētu izvērtēties no apkures maksas paaugstināšanas, jo pašreizējie 79 lati par 1000 kubikmetriem dabas gāzes tikko sedz izmaksas. Tā kā Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija noraidīja «Latvijas gāzes» piedāvāto projektu, apkures tarifi Preiļos nepieaugs, skaidro I.Ziemeļis.

Ministra pārstāvjus iepriecina Eiroreģiona «Ezeru zeme» padarītais

Īpašo uzdevumu ministra valsts reformas lietās sekretariāta darbinieki izteikuši prieku par Eiroreģiona «Ezeru zeme» līdzšinējo darbību. «Novadnieks» uzzināja no Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītājas Elītas Jermolajevs. Sonedēļ, 11. septembrī, Krāslavā notika Eiroreģiona pārstāvju tikšanās ar sekretariāta darbiniekiem. Pēc viņu iniciatīvas «Ezeru zemi» pārstāvošo rajonu speciālisti stāstīja par pārrobežu sadarbības projekta pieredzi, ko īpašo uzdevumu ministra valsts reformas lietās sekretariāts tagad izmantos, izstrādājot stratēģiju Latvijas sadarbībai ar kaimiņvalstīm. Līdz šim šādas stratēģijas valstī nebija, bet iniciatīva veidot Eiroreģionu «Ezeru zeme» nāca no Latgales pašvaldībām, kuras sadarbībā ar kolēģiem Norvēģijā un ar viņu finansiālo atbalstu jau ir soli priekšā citiem valsts reģioniem. Ministra pārstāvju vizīte Krāslavā liecina, ka turpmāk gaidāms arī valsts institūciju atbalsts.

Kā ik gadus – septembris atnācis ar dzeju

Arī šoruden rajonā paredzētas tradicionālās Dzejas dienas. Kā informēja rajona galvenās bibliotēkas direktore Ināra Batarāga, Dzejas dienu ietvaros no 4. līdz 30. septembrim bibliotēkas lasītāvā skatāma izstāde «Preiļu rajona jaunie literāti».

27. septembrī J.Raiņa muzejā Jasmuižā un Preiļu sarīkojumu zālē paredzēta tikšanās ar rakstnieku, publicistu Ēriku Hānbergu, Aleksandra Čaka muzeja direktori Antru Konsti, Rakstniecības un teātra muzeja administratīvo direktori Gaidu Jablovsku. Tiks demonstrēta arī jaunuzņemtā videofilma «Aspazija».

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Latvijas skolās sarucis skolēnu skaits

Šo mācību gadu Latvijas skolās sākuši par 11 500 bērnu mazāk nekā pērn, liecina IZM operatīvā informācija, kas uzskatāms par pirmo nopietnāko skolēnu skaita kritumu demogrāfiskās situācijas ietekmē. Tas, protams, ietekmēs skolu un pedagogu skaitu. Speciālistu pētījums norāda, ka pamatskolas posmā pedagogiem līdz 2008. gadam būs par 18-20% mazāk darba. Šis ir pirmais mācību gads, kad demogrāfisko krīzi skolas sāk izjust visnopietnāk, un krasas skolēnu skaita izmaiņas sagaidāmas vismaz līdz 2005. gadam. Pēdējo četru gadu laikā likvidētas vairāk par pussimts skolām (šogad — 15).

Lūdz dzēst sodāmību Rubikam

Sociālistiskās partijas līderis Alfrēds Rubiks lūdzis Rīgas apgabaltiesu pirms termiņa dzēst viņam sodāmību, ziņo LETA. A. Rubiks no ieslodzījuma atbrīvots pirms termiņa 1997. gadā. Sodāmības dzēšanas oficiālais termiņš būtu 2005. gadā. Rīgas apgabaltiesa lūgumu izskatīs 24. septembrī. A. Rubiks notiesāts par darbībām, kas vērstas uz varmācīgu valsts varas gāšanu, un bija sodīts ar brīvības atņemšanu uz 8 gadiem.

Eihmani izliks no dzīvokļa

Augstākās tiesas Senāts trešdien atstāja spēkā Rīgas apgabaltiesas spriedumu par bijušā Nacionālo bruņoto spēku komandiera Jura Eihmaņa izlikšanu no dzīvokļa Gertrūdes ielā, vēsta BNS. Rīgas domei Eihmaņa ģimenei nāksies ierādīt līdzvērtīgu dzīvojamu platību. Jau bija ziņots, ka Eihmanis tika apsūdzēts launprātīgā dienesta stāvokļa izmantošanā, sava dzīvokļa remontam no Zemessardzes budžeta izlietojot vairāk nekā 43 000 latu, lai tajā it kā pieņemtu ārvalstu militāros viesus.

Mediķi dosies protesta gājienā

Lai protestētu pret valdības lēno un neefektīvo rīcību mediķu streika prasību izpildē, 18. septembrī Rīgā apmēram 2000 mediķu no visas Latvijas dosies ielu gājienā. Latvijas Veselības un sociālās aprūpes darbinieku arodbiedrības (LVSADA) priekšsēdētājas vietniece Ija Rudzīte puda, ka ielu gājiens notiks arī tad, ja arodbiedrības valde nolems streiku atcelt vai pārcelt. Rīgas dome jau devusi atļauju gājiena norisei. Tas sāksies pie arodbiedrību nama Bruņinieku ielā, bet beigsies ar mitiņu Esplanādē pie Raiņa pieminekļa.

Jonāss nebūs KNAB vadītājs

Gandrīz neviena Saeimas frakcija neatbalstīs zvērināta advokāta Jāņa Jonāsa iecelšanu par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (KNAB) priekšnieku. Frakciju pārstāvji uzskata, ka pēc iespējas ātrāk Saeimai jāizsaka viedoklis par Jonāsu, lai valdība varētu izvirzīt nākamā KNAB direktora amata pretendentu. Premjers Andris Bērziņš pieļauj, ka nākamais kandidāts varētu būt no otrajā konkursā uz šo amatu piedalījušos pretendentiem vidus. Jonāsam, protams, ir savi skaidrojumi par viņa iespējamo neapstiprināšanu amatam. Tomēr jautājums paliek — kāpēc valdībā atbalstīja Jonāsa kandidatūra, bet Saeimas valdošās frakcijas visas ir pret? Vai tikai valdošie negrib, lai līdz vēlēšanām korupciju apkarojošā institūcija nesāktu strādāt. Kā «Rīgas Balso» izsakās SDS pārstāvis Pēteris Salkazanovs: «Tātad baidās!»

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@apollo.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (trešdien, sestdien).

INFORMĀCIJA

Daugavas slimokase apstiprinājusi saimnieciskās darbības pārskatu par pirmo pusgadu

Pagājušajā nedēļā Aizkrauklē notika BO SIA «Daugavas slimokase» dalībnieku pilnsapulce, kuras gaitā tika izskatīts un apstiprināts SIA saimnieciskās darbības šī gada pirmajos sešos mēnešos pārskats, kā arī pieņemts ziņojums slimokases reģiona veselības aprūpes iestāžu — slimokases līgumorganizāciju saraksts par iestāžu atbilstību Ministru kabineta noteiktajam obligātajam prasībām.

Kā «Novadnieku» informēja Daugavas slimokases valdes locekle, Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore, saskaņā ar šī gada 5. februārī noslēgto līgumu par valsts obligātās veselības apdrošināšanas pakalpojumu minimuma nodrošināšanu Daugavas slimokases dalībniekiem 2002. gadā ar Valsts obligātās veselības apdrošināšanas agentūru (VOVAA) Daugavas slimokasei bija jāsaņem 5 614 336 latu, maksājumu grafiks ir pārsniegts par 2032 latiem. Vēl šajā laikā VOVAA slimokasei ieskaitījusi arī parādu par 2001. gadu

203 143 latu apmērā. Atgūti arī naudas līdzekļi ārstniecisko pakalpojumu apmaksai no citām slimokasēm, kas bija izlietoti, veicot apmaksu par citu slimokasu pacientu ārstēšanu reģiona ārstniecības iestādē, 268 541 lata apmērā. Papildus līdzekļus (1167 latu) slimokase ieguvusi no civilprasībām tiesā (80% apmērā) un apdrošināšanas sabiedrībām (80%) 1035 latu apmērā.

No kopā vairāk nekā sešus miljonus lielajiem ieņēmumiem pirmajā pusgadā slimokase pakalpojumu apmaksai izlietojusi 5,5 miljonus latu, pusmiljons iztērēts medikamentu par diferencētu apmaksu iegādei (Preiļu rajonā tie ir 117 458 latu jeb 3,09 latu uz vienu reģistrēto pacientu), bet 70 tūkstoši latu — slimokases administrēšanai.

Pētot izmaksu uzskaitījumu pa slimokases rajoniem bāzes programmā, nākas secināt, ka tās faktiskie izdevumi pirmajā pusgadā Preiļu rajonā bijuši 917 597 latu apmērā jeb 22,36 latu uz vienu iedzīvotāju. Šis rādītājs ir zemāks par vidējo reģionā (23,03 latu), vēl mazākas izmaksas ir tikai Ogres rajonā (20,85 latu). Izmaksu sadali-

jums iezīmētajā daļā pa rajoniem liecina, ka iezīmētās daļas medicīnisko pakalpojumu apmaksai līgumorganizācijām citās teritorijās Preiļu rajonā šī gada pirmajā pusgadā ir 249 464 latu jeb 6,08 latu uz vienu iedzīvotāju. Šie līdzekļi tērēti apmaksājot medicīniskos pakalpojumus infekcijas, seksuāli transmisīvo un ādas slimību, tuberkulozes, psihiatrijas, onkoloģijas un hematoloģijas, alkoholisma un narkomānijas ārstēšanai, kā arī citiem nolūkiem.

Ārstniecisko pakalpojumu izmaksas (bāzes programma un iezīmētā daļa) Preiļu rajonā pirmajā pusgadā bijušas 1 167 061 latu apmērā, kas ir 28,44 latu uz vienu iedzīvotāju. Pamatojoties uz noslēgtajiem līgumiem par sniegto plānveida pakalpojumu samaksu, Daugavas slimokase kopumā nav apmaksājusi pārstrādi virs kvotas 336 778 latu apmērā, tajā skaitā Preiļu slimnīcai — 28 927 latu.

SIA «Daugavas slimokase» administrēšanas izdevumi pirmajā pusgadā sasnieguši 86 934 latu. Darba samaksai iztērēti 48 282 latu, bet sociālajai apdrošināšanai 12 366 latu. Vidējais strādājošo skaits sli-

mokasē — 37, tajā skaitā 26 pastāvīgie darbinieki. Preiļu filiāle slimokasei izmaksājusi 10 364 latu.

Daugavas slimokases pilnsapulces dalībnieki pieņēma ziņojumu par reģiona veselības aprūpes iestāžu sarakstu par to atbilstību Ministru kabineta noteiktajam obligātajam prasībām. Preiļu rajonā izvērtētas un atzītas par atbilstošām obligātajam prasībām 21 ārsta prakse, Aglonas lauku slimnīcas ambulatorā daļa, Līvānu slimnīcas rentgens, SIA «Lāzers» ambulatorā daļa, Preiļu slimnīcas stacionārā daļa. Pagaidām nav sertificēta Līvānu slimnīcas ambulatorā daļa, stacionārā daļa un neatliekamā medicīniskā palīdzība slimnīcas neatliekamā medicīniskā palīdzība. Vairākas ārstu prakses savu darbību uzsākušas tikai šī gada februārī un vēl nav paspējušas sagatavoties sertifikācijai, bet vēl četras ārstu prakses iesniegušas dokumentus sertifikācijai un gaida ierodamies vērtēšanas komisiju.

L.Kirillova

PVN atcelšana siltumam un presei draud ar izkrišanu no ES kandidātu loka

Pēdējā brīdī pirms Eiropas Savienības iestāšanās sarunu slēgšanas mainot savu pozīciju par PVN piemērošanu atsevišķām precēm un pakalpojumiem, Latvija sarežģītu ceļu uz ES. Tam par pamatu būtu iespējams korekcijas PVN piemērošanas nosacījumus līdz šim no PVN atbrīvotām precēm un pakalpojumiem, kam minēto nodokli iecērēts aprēķināt no 2003. gada 1. janvāra.

Sarunās ar ES Latvija piekritusi piemērot 9% PVN grāmatām un presei, bet 18% — siltuma piegādei iedzīvotājiem. Pēc Latvijas Pašvaldību savienības ierosinājuma finansu ministrs Gundars Bērziņš piekritis 18% siltumam atcelt uz diviem gadiem, lai neietekmētu iedzīvotāju maksātspēju laukos, ziņo «Diena».

FM solis ir izbrīnījis Eiropas integrācijas biroju, jo par PVN atvieglojumiem vajadzējis domāt jau agrāk pirms Latvija sarunās ar ES slēgusi nodokļu politikas sadaļu. Igaunija panākusi, ka par siltumu līdz 2007. gada 30. jūlijam tiek aprēķināts 5% PVN.

PVN atcelšana radītu problēmas Latvijai ceļā uz ES, jo valsts sarunas ar ES gatavojas

slēgt decembrī, taču šajā laikā diez vai būs iespējams vienoties par PVN, uzskata Eiropas integrācijas birojs. ES sarunu delegācijas sekretariāta vadītājs Eduards Stiprais min, ka sarunu atsākšanas gadījumā Latvijai draudētu pat izkrišana no ES dalībvalstu loka. Vienīgi PVN piemērošanas atlikšana uz gadu līdz iestāšanās brīdim, Latvijai vēl saglabātu manevra iespējas.

FM aktivitātes pagaidām neko nemainot, jo par PVN atcelšanu var lemt tikai valdība, saka premjera Andra Bērziņa preses sekretārs Andris Lapiņš. Premjers pieļauj, ka siltumam varētu piemērot 9% PVN. A.Lapiņš atzīst, ka sarunu laikā Latvijas aprēķini nav bijuši pārdomāti.

Par presi un grāmatām

Attiecībā uz presi un grāmatām Latvijas Preses izdevēju asociācijas prezidents uzskata, ka 9% PVN jāsedz izdevējiem (izdevējiem to neprasot). Pretējās domās ir Latgales Preses izdevēju asociācijas biedri. Līdz ar avižu sadārdzināšanos, kā arī sadārdzinot avižu izplatīšanu ar pasta starpniecību, var rasties situācija, ka Latgales iedzīvotāji nebūs spējīgi pirkt un abonēt presi, paliekot bez in-

formācijas. Kam tas ir izdevīgi? Šajā sakarā Latgales Preses izdevēju asociācija 24. augustā iesniedza premjerministram Andrim Bērziņam vēstuli un paskaidrojošus dokumentus, kā veidosies preses tirgus Latgalē. Atbilde vēl nav saņemta.

Kam vēl tiks piemērots PVN 9% apmērā?

Likums par PVN pieņemts 2001. gada 22. novembrī un stājas spēkā 2003. gada 1. janvārī. Tajā minēts, ka nodokļa 9% likmi piemēro:

- medikamentu, medicīnisko ierīču un medicīnisko preču piegādēm pēc Labklājības ministrijas apstiprināta un ar Finanšu ministriju saskaņota saraksta;
- veterināro medikamentu un veterinārmedicīnas preču piegādēm un veterinārmedicīnas pakalpojumiem pēc Zemkopības ministrijas un ar Finanšu ministriju saskaņota saraksta;
- zīdaiņiem paredzēto specializēto produktu piegādēm pēc Labklājības ministrijas apstiprināta un ar Finanšu ministriju saskaņota saraksta;
- grāmatu piegādēm;
- masu informācijas līdzekļu piegādēm (izņemot erotiska un pornogrāfiska rakstura ma-

su informācijas līdzekļu).

- viesu izmitināšanas pakalpojumiem viesnīcās, mājās, dzīvokļos, mītnēs (viesnīcās, mājās, dzīvokļos, mītnēs);
- ūdens piegādei centralizētā ūdensapgādes sistēmā;
- kanalizācijas pakalpojumiem;
- sadzīves atkritumu savākšanas, pārveidošanas un apglabāšanas pakalpojumiem.

Tagad katrs paņemiet kalkulatoru un parēķiniet, cik jauku dāvaniņu mums, nodokļu maksātājiem, sagādājis valdība nākamajā gadā. Tas, par ko cīnās atsevišķi runas viri, lai samazinātu PVN akurei, pret visu pārējo paliekošo ir tikai pupu mizas. Un tad, kad beigsies valdības Jaungada uzruna tautai, mēs visi varēsim ar dziļu nopūtu pateikt: «Paldies par manas ģimenes labklājības celšanu! Paldies par komunālo un citu maksājumu parādiem, paldies, par iekonomēto laiku, kuru es veltīju preses izdevumu lasīšanai, bet tagad naudas trūkuma dēļ tos vairs nevaru nopirkt, jo varbūt rīt būs jāatlicina naudiņa kārtējam nodoklim un maksājumu palielinājumam!»

T.Elste

VEDOKLIS, REDAKCIJAS SLEJA

Sabiedrības pasūtījuma izpildi kontrolē sabiedrība

Kā informācija atšķirama no suņu murgiem?

Līdz šim, kamēr Preiļu novada domes priekšsēdētājs Jāzeps Šnepsts publiski – Preiļu 1. pamatskolas pedagogu un darbinieku sanāksmē nebija lietojis šos vārdus attiecībā uz presē sniegto informāciju, nebija aizdomājies, vai suņi murgos, vai tiešām par skolu remontiem? Pēc šādām pārdomām nebija vajadzības, jo kontaktēties biežāk nācies ar sevi un auditoriju, kā arī sarunu biedrus cenošām personām, kas cieši pieturas vispārpieņemto uzvedības norobežām.

Kāpēc cienījamais pašvaldības vadītājs šajā reizē apmeklēja skolu, neņemot iztīrīt. Taču žurnālistei nezināmu iemeslu dēļ šajā sanāksmē bija jādzird apvainojoši vārdi «Novadnieka» adresē par to, kā nepatiesi sniegta informācija sakarā ar iespējamo projektu nedēļu un arī par 2. septembra notikumu atspoguļojumu, par kuriem avīzē vispār nav bijis ne vārda. Jāzeps Šnepsts publiski atļāvās šādu informāciju pielīdzināt suņa murgiem.

Nepamatoti apvaino žurnālisti

Sanāksmes gaitā ar nepamatoti apvainojumiem attiecībā uz žurnālisti no domes priekšsēdētāja neatpalika arī skolotājs Pēteris Skutelis, kura teikto šeit citēju (no diktofona ieraksta):

«Es personīgi Rancānes kundzes rakstos esmu saskatījis jau pāris gadus kaut kādu neprecīzu atainojumu attiecībā uz mūsu skolu. ...

Viņa cenšas mūsu skolas darbu parādīt, drusciņ iekrāsojot no tumšās puses.»

Uz žurnālistes jautājumu sanāksmes vadītājam, skolas direktoram Aldim Adamovičam, vai sanāksmes darba kārtībā ir iekļauta redakcijas darba un konkrētas žurnālistes darba izskatīšana un ja tas tā ir, tad kāpēc par to oficiāli nav ziņots avīzes vadībai, lai nodrošinātu, tā teikt, izskatāmās puses pārstāvētību un gatavību piedalīties diskusijā, direktors neko pārliecinoši nevarēja atbildēt, droši vien domās meklēdams analogu, likumdošanā un praksē pieļaujamo gadījumu, ka viena iestāde izskata citas, ar sevi nekādi nesaistītas iestādes – šajā gadījumā – laikraksta redakcijas darbu. Acīmredzot, zināšanas par

procesiem tiesiskā valstī šīs skolas atsevišķu pedagogu, ka arī direktora izpratnē ir visai nosacītas, tāpēc arī direktora atbilde uz žurnālistes iebildumu par darba izskatīšanu aprobežojās ar aizbildināšanos par viedokļu paušanu.

Daļēji varētu piekrist vai varbūt pat neņemt galvā, ja šajā gadījumā viedoklis nebūtu klaja neslavas celšana žurnālistei, un tā kā žurnālista darbs nekad nevar būt individuāls, bet saistībā ar kādu preses izdevumu, tad Pēteris Skuteļa izteiktās apvainojums par Preiļu 1. pamatskolas dzīves atspoguļošanu tīšpār no tumšās puses attiecas uz avīzi kopumā.

Gandrīz 100 publikācijās par skolu – neviena kritiska vārda

Jau pēc sanāksmes redakcijā tika veikta 2001. un 2002. gadā laikrakstā «Novadnieks» par Preiļu 1. pamatskolu publicēto materiālu analīze. Atklājās, ka šajā periodā avīzē bijušas gandrīz 40 publikācijas par minēto skolu. Tām jāpieskaita visas tās informācijas, kuras ir rakstītas sakarā ar sporta klubā «Cerība», rajona bērnu un jauniešu centrā, rajona izglītības pārvaldē notikušajām sacensībām, konkursiem, olimpiādēm un kurās arī gājusi runa par Preiļu 1. pamatskolas bērnu sasniegumiem. **Kopumā divu gadu laikā par skolu laikrakstā esmu rakstījis vismaz 100 reizes, un nevienā no šiem materiāliem nav bijis neviena kritiska vārda šīs mācību iestādes adresē!** Šādos apstākļos apgalvojumu par cenšanos skolas dzīvi apzināti iekrāsojot melnos toņos uzskatu par tīšprātīgu neslavas celšanu žurnālistei un autoritātes graušanu publiskos apstākļos, līdz ar to avīze patur sev tiesības cienījamo pedagogu Pēteri Skuteli par publisku neslavas celšanu iesūdzēt tiesā.

Nebija skaidra Pēteris Skuteļa arī tālākās uzstāšanās motivācija par 1. vai 2. septembra notikumu un audzināšanas stundu Preiļu 1. pamatskolā atspoguļošanu avīzē. Ļoti vēlamies saņemt atbildi no cienījamā pedagoga, kurā «Novadnieka» numurā atspoguļots šī gada 1. vai 2. septembris Preiļu 1. pamatskolā. Pēteris Skutelis avīzes numura sameklēšanā var pieaicināt arī kādu savu kolēģi, kura ļoti dedzīgi iestājās par

audzināšanas stundām parkā, jo no uzstāšanās varēja saprast, ka viņai par tām kāds izteicis pārmetumu.

Būsim reāli visi

To, ka šāds darba stils – vienas iestādes darba sanāksmē apvainot otru iestādi – pieļaujams vismaz Preiļu novada pašvaldības iestādēs, apliecināja arī domes priekšsēdētāja Jāzepa Šnepsta labvēlīgā attieksme pret sanāksmes notikumu gaitu un aizrādījums no savas puses žurnālistei, ka vajag «atspoguļot reālas lietas, reālā laikā un reālā telpā» (diktofona ieraksts), piesaucot šajā gadījumā žurnālistikas ētikas kodeksu.

Šajā sakarībā es atļaušos būt ļoti reāla un piesaukt Krimināllikumu, kurā ir atrodama tādas lietas, ka apvainotajam nav pienākums meklēt sev alibi, bet tam, kas ceļ pret viņu apsūdzību, ir jāpierāda apsūdzētā vaina. Tāpēc neizplūdišu garos skaidrojumos sevis aizstāvēbai. Pietiks ar to, ka pateikšu – 31. augustā laikrakstā «Novadnieks» publicētajā materiālā «Kārogu pie skolas pacels 2. septembrī» nav neviena fakta, kurš būtu bijis nepatīss materiāla gatavošanas dienā, tas ir, 29. augustā. Avīze iznāca sestdien, bet rakstā ir norādīts, ka iet runa par situāciju ceturtdien. Sarunas brīdī ar Preiļu 1. pamatskolas direktoru Aldi Adamoviču situācija bija tieši tāda, kāda tā atainota, bez tam direktors bija tas, kurš paziņoja, ka pirmā mācību gada nedēļa vecākajām klasēm būs projektu nedēļa (sarunas ieraksts diktofonā), un ka tas saskaņots ar izglītības pārvaldi. Par saskaņošanu nevarēja būt šaubu, jo vēl pirms tam, 27. augustā, žurnālistei dzirdot, notika saruna starp trijām augstām rajona izglītības darba personām, starp kurām bija izglītības pārvaldes priekšsēdētājs Andrejs Zagorskis un Aldis Adamovičs, un kuras laikā arī izskanēja, šoreiz gan, tikai mutvārdu vienošanās par projektu nedēļas iespējamo izsludināšanu 1. pamatskolā.

Notikumi izmainījās 30. augusta pēcpusdienā, kad tika paziņots par celtniecības darbu pabeigšanu, taču redakcijai neviens par izmaiņām nepaziņoja, kaut arī direktoram, protams, bija skaidrs, ka ceturtdien sniegtā informācija tiks publicēta sestdienas laikraksta numurā.

Un tomēr skolas direktors, kuram taču vislabāk zināms

par to, kas notiek viņa skolā un kā organizēt tās darbu, uzskatīja, ka pirmajā nedēļā jānotiek iecerētajai projektu nedēļai, un vēl 2. septembra rītā mutvārdos lūdza atļauju no rajona izglītības pārvaldes priekšsēdētāja, taču to nesaņēma. Tād 3. septembrī direktors ar rakstisku iesniegumu griezās izglītības pārvaldē, bet ap dienasvidu tas tika noraidīts.

Vēlreiz apgalvoju, ka 31. augustā avīzē sniegtā informācija ir autentiska tai, kura no skolas vadības saņemta 29. augustā.

Sabiedrība vienmēr kontrolēs sava pasūtījuma izpildi

Personīgi man ir pilnīgi vienalga, kurā mācību gada laikā skolās notiek projektu nedēļa. Dīvaini liekas vienīgi tas, ka līdz šim, četrus gadus laikā, kopš tās vispār skolās parādījušās, nevienai skolai nav atteikts tās izvēlētais termiņš, pat ja tā ir notikusi septembra pašā pirmajā nedēļā, kā tas aizpērn pēc skolas renovācijas bija Preiļu Valsts ģimnāzijā. Vēl man, ne kā žurnālistei, ne kā mātei, kuras bērns mācās Preiļu 1. pamatskolā, nav nevar būt vienalga, kāda situācija ir ar skolu trīs dienas pirms jaunā mācību gada sākuma, un neviens nevar aizliet man, kā mātei, par to interesēties un, kā žurnālistei, — par to rakstīt. Ļoti vēlos, lai būtu tā, kā teica novada domes priekšsēdētājs, ka Preiļu 1. pamatskola ir vislielākā pamatskola Latvijā un tai jābūt arī vislabākajai. Tas mani interesē arī visu nodokļu maksātāju vārdā, jo skola nav kaut kāda privātbodīte ar trijām šķirnēm siera un septiņdesmit markām alkohola, bet no mūsu visu maksātās naudas uzturēta iestāde, un tajā strādā mūsu visu – nodokļu maksātāju – algoti pedagogi. Izglītība ir sabiedrības pasūtījums, tās materiālais nodrošinājums ir sabiedrības radīts. Tāpēc neviena oficiāla vai pusoficiāla sanāksme, neviens lielāks vai mazāks priekšnieks neaizliedz prese, skolēnu vecākiem un pašiem skolēniem vērtēt skolas darbu.

□□□

Starp citu, kā informēja Preiļu 1. pamatskolas direktors Aldis Adamovičs, oficiāla skolas remontu darbu pieņemšana, ko veiks valsts komisija, paredzēta 20. septembrī.

L.Rancāne

NOVADNIEKS

Jūsu jautājumus un ierosinājumus katru darbdienu uzklusīsim pa tālr. 1-53-07056.

Pasaule ir izmainījusies. Vai tiešām?

Šonedēļ, 11. septembrī, pulkstenī bija noskaitījuši 365 dienas kopš tā pērnā gada brīža, kad divas musulmaņu teroristu nolaupītās lidmašīnas ar pasažieriem uz borta ietricās Pasaules tirdzniecības centra tornos Ņujorkā. Atceros to brīdi, kad televizorā pirmo reizi ieraudzīju šausminošos kadrus. Atceros bailēs pārvērstās cilvēku sejas, ko bija fiksējušas videokameras. Redzētais likās vairāk līdzināms kādai grāvēfilmī, ko tik lieliski varenos daudzumos prot ražot Holivudas kinoindustrijas meistari. Šķita, tūlīt parādīs nākamo kadru, kad Arnolds Švarcnegers vai kāds viņam līdzīgs ekrāna supervīrs situāciju vērsis par labu – nevainīgie tiks izglābti un atbrīvoti no teroristu nagiem, bet nelieši nošauti, uzspridzināti vai nodots likumīgās varas rokās. Bet nekas tam līdzīgs nenotika. Pasaules tirdzniecības centra torni sabruka, uz ilgu laiku pāri Ņujorkas debesīm novelkot gruvešu sacelto putekļu mākonī un aiznesot nebūtībā trīs tūkstošus nevainīgu cilvēku dzīvības.

Tā bija šausminoša īstenība, kas lika pasaulei pamosties kā no letārgiskā miega. It kā jau visi zināja gan par teroristiem, gan islama fundamentālistiem, gan *Al Qaeda* kaujiniekiem. Lietas kurš bija gan ASV drošības orgāni, gan starptautiskās pretterorisma organizācijas. Taču iespējamiem draudiem nepievērsa pienācīgu uzmanību, varbūt nepaspēja laikā noreagēt. Kas to lai zina, kā notika īstenība. Amerika pati sev likās tik varena, spēcīga, neaizskarama, neaizsniadzama. Uzbrukums pamodināja un lika saprast, ka civilizācija sasniegusi tādu attīstības pakāpi, kas liek kardināli mainīt attieksmi ne tikai pret vairākām musulmanisma zemēm, ko, iespējams, pamatoti uzskata par terorisma perēkli, bet arī pret daudzām citām draudīgām lietām un norisēm.

Šī gada laikā arvien biežāk nācies dzirdēt, ka pērn notikušais licis pasaulei mainīties. Vai tiešām? ASV prezidenta Džordža Buša administrācijas īstenotā pretterorisma kampaņa vēl ne tuvu nav galā un lielākā daļa šīs valsts iedzīvotāju nebūt nav droši par savu un tuvinieku dzīvībām. Viņi baidās, ka var kļūt par jauniem teroristu upuriem. Arī Gellapa sabiedriskās domas institūta aptauja liecina, ka kopš pērnā gada 11. septembra notikumiem viņi vairs neuzskata savu valsti par neievainojamu. Kāds varbūt teiks, ka tā ir labi un pareizi, sak, sen bija laiks amerikāņiem likt saprast, ka viņi savā visvarenībā ir pārsāvuši par strīpu. Par to liecina ne mazums notikumu Pakistānā, Afganistānā, Irakā un citur, ko mēs saucam par pasaules «karstajiem punktiem». Taču skumji un bēdīgi ir par ko citu. Amerika pret nāvi sūta jaunu nāvi, saucot to par cīņu pret terorismu. Sen sajukuši rēķini, cik nevainīgu civiliedzīvotāju gājuši bojā iznīcinātāju uzbrukumus laikā. Sak, piedodiet, mēs drusciņ kļūdjāmies. Un nevienam nenāk ne prātā, ka islams savā būtībā nav jauns, tā ir patiesa, skaista un godīga reliģija, kas noliedz naidu un vardarbību. Arī islamticīgie nav vienādi. Droši vien lielākā daļa no viņiem gluži kā mēs, kristieši, noliedz teroru un nevainīgu cilvēku asins izliešanu.

Nē, pasaule kopš pērnā gada septembra nav mainījusies. Ne sāpes, ne asaras un pat ne bailes nav likušas cilvēkiem kļūt labākiem, godīgākiem un iecietīgākiem. Nav jau nekādas vajadzības, lai, piemēram, palestīnieši draudzīgi sistu uz pleca Izraēla dēliem, lai islama nemiernieki kļātu tepiķišus Indijas Kašmīras štata valdības vīru priekšā, lai Afganistāna un Pakistāna sūtītu sveiciens ASV valdībai. Tie ir nereāli sapņi. Bet tā gribas, lai šie cilvēki, ko Jēzus, Allahs vai kāds cits augstāks spēks radījis mūsu zemeslodes izdaiļošanai, nepārvērstu to par asiņainu recekli.

L.Kirillova

INFORMĀCIJA

Izstrādā projektu kopīgai Latgales politikai

Topošais Latgales reģiona Attīstības aģentūras projekts «Latgales reģiona partnerība» ir reāls sākums kopīgas Latgales rajonu politikas izveidošanai. Jau tuvākajā laikā jāizstrādā programma, ar kuru varētu startēt dažādos Eiropas Savienības projektos un fondos, tā 12. septembrī Daugavpilī notikušo Latgales reģiona Attīstības aģentūras darba grupu tikšanos komentē Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītāja Elita Jermolajeva. Viņa darbosies cilvēkresursu un izglītības grupā, kas ir viena no trim projekta grupām, kurās strādās visu Latgales rajonu pašvaldību plānotāji, mācību iestāžu un valsts institūciju pārstāvji. Tiek plānots aicināt talkā arī privātā biznesa un banku sektora darbiniekus, kā arī nevalstisko organizāciju pārstāvjus.

L.Kirillova

SIA «Preiļu saimnieks» cer uz maksimālu atdevi

No SIA veidošanas vēstures

Šī gada 26. februārī Preiļu novada domes deputāti pieņēma lēmumu reorganizēt pašvaldības uzņēmumus «Saimnieks», «Atvars» un novada domes siltumapgādes nodaļu, apvienojot tos un izveidojot sabiedrību ar ierobežotu atbildību «Preiļu saimnieks». Lēmums tika pamatots ar LR likuma «Par valsts un pašvaldības uzņēmumu pārveidošanu statūtsabiedrībās», likuma «Par valsts un pašvaldību kapitāla daļu pārvaldi statūtsabiedrībās», kā arī Komerclikuma prasībām.

9. aprīlī kārtējā domes sēdē deputāti apstiprināja jaunā SIA pamatkapitālu 1 019 400 latu apmērā un statūtus. Statūtus noteikts, ka sabiedrības darbības mērķis ir, racionāli izmantojot resursus, veikt siltumenerģijas ražošanu, pārvaldi, sadali un realizāciju patērētājiem, dzertamā ūdens piegādi, notekūdeņu novadīšanu un attīrīšanu, kā arī veikt kravas pārvadājumus ar autotransportu, dzīvojamā fonda izīrēšanu un ekspluatāciju, apbedīšanas pakalpojumus, kanalizācijas un atkritumu izvešanu un apstrādi. Sabiedrības pārvaldes institūcijas ir dalībnieku sapulce un valde piecu cilvēku sastāvā. Preiļu novada domes interešu aizstāvēšanu sabiedrībā veic pilnvarnieks.

SIA «Preiļu saimnieks» Uzņēmumu reģistrā tika reģistrēta šī gada 28. jūnijā. Tajā pašā dienā notika sabiedrības valdes pirmā sēde, kurā par SIA valdes priekšsēdētāju ievēlēja Ilmāru Ziemeli.

Sākumā – pieredzes meklējumi

Jaunās sabiedrības veidošana netika uztverta viennozīmīgi Preiļu novada domes deputātu vidū, opozīcijas pārstāvji uzskatīja, ka pašvaldības uzņēmumu apvienošana ir pārsteidzīgs un ekonomiski līdz galam neizskaitļots solis. Taču lēmumi tiek pieņemti ar bal-

Jau vairāk nekā divus mēnešus Preiļos agrāko pašvaldības uzņēmumu vietā darbojas SIA «Preiļu saimnieks». Ko jaunā komercuzņēmuma izveidošana devusi novadam un kādā veidā pārmaiņas skar vai turpmāk skars novada iedzīvotājus, «Novadnieks» uzzināja sarunā ar SIA «Preiļu saimnieks» valdes priekšsēdētāju, bijušo novada domes izpilddirektoru ILMĀRU ZIEMEĻI.

su vairākumu, tāpēc neapmierināto protesti nespēja ietekmēt uzsāktu reorganizāciju. Iespējams, ka protestu pamatā bija bēdīgā padomju gadu pieredze, kad līdzīga komunālo uzņēmumu apvienība rajonā tika izveidota, bet tā arī nespēja ilgstoši un ražīgi strādāt. Nemot vērā uzņēmumu dažādo darba specifiku, tos bija ļoti grūti saturēt kopā un panākt, lai tie strādātu ar peļņu, pēc pāris gadiem apvienība beidza pastāvēt.

— Lai neatkārtotos līdzīga situācija, reorganizācijai vajadzēja nopietni sagatavoties, — stāsta Ilmārs Ziemeļis. — Centos pēc iespējas vairāk uzzināt par to, kāda ir citu pašvaldību pieredze. Atbilstoši Komerclikuma prasībām līdz nākamā gada beigām visi pašvaldības uzņēmumi ir jāpārveido par uzņēmējabsabiedrībām. Pētīju, kā šī pāreja notiek Rēzeknē, Valmierā, Rīgā, konsultējos Pašvaldību lietu pārvaldē. Praktiski gandrīz visur komercuzņēmumi bija tikai tapšanas stadijā, dažviet pašvaldības uzņēmumus pārveidoja par SIA, citur par akciju sabiedrībām. Gatavu recepti paņemt nebija iespējams.

Reorganizācijas laikā I.Ziemeļim nācīs «izrakties» cauri papīru kalniem grāmatvedības uzskaitē, bilancēs, revidentu atzinumos un tā tālāk.

Vissāpīgākais – kadru jautājums

Vienā piegājienā, protams, nevar izskaitļot visas dzīves situācijas un pateikt, ka, lūk, tieši tādi jābūt jaunā uzņēmuma struktūrai,

ka tieši tā tas darbosies optimālā režīmā, uzskata valdes priekšsēdētājs. Jebkuras pārmaiņas taču skar desmitiem cilvēku, kas strādāja līdzšinējos pašvaldības uzņēmumos. Gandrīz visi darbinieki palika savās vietās, tika mainīti tikai darba pienākumi. Šis process turpinās arī pašlaik.

Ūdens un siltumapgāde – vienās rokās

SIA «Preiļu saimnieks» sastāvā ir trīs nodaļas. Lielākās izmaiņas skārušas ūdens un siltumapgādi, kas tagad apvienota vienā nodaļā. Reāli ūdensvada caurules un apkures sistēmas caurules pilsētā iet paralēli, taču to darbību nodrošināja divi uzņēmumi. Arī atbildība bija sadalīta. I.Ziemeļis uzskata, ka tagad vairs nebūs ne rīvēšanās, ne ķīvēšanās, jo problēmu risinājums ir vienās rokās – ūdens un siltumapgādes nodaļas darbu vada līdzšinējais novada domes siltumapgādes nodaļas vadītājs Vladimirs Haritonovs.

Komunālo nodaļu vada Antons Krišāns, kas ar komunālajiem jautājumiem nodarbojās arī pašvaldības uzņēmumā «Saimnieks». No jauna izveidota un SIA galvenā grāmatveža Jevgēnija Kuzņecova pārziņā nodota finansu nodaļa.

Avārijas dienests – visiem gadījumiem

«Novadniekam» agrāk ir gadījies uzklaušīt preiļiešu neapmierinātību un neizpratni par to, ka dažādu avāriju gadījumos isti nevar saprast, kur lai lūdz palīdzību,

jo par ārējo ūdensvadu atbildīgi bija vieni meistari, mājas iekšienē kļūmes laboja citi, bet ar apkures problēmām nodarbojās trešie. Valdes priekšsēdētājs uzskata, ka tagad šī problēma būs novērsta, jo izveidots vienots avārijas dienests.

— Cilvēkiem vairs nav jādomā, kur zvanīt, ja ir problēmas ar apkuri, ūdens piegādi, ja mājai tek jumts vai vējš izlauzis ārdurvis. Jebkurā diennaktī laikā iedzīvotāji var zvanīt pa tālruni 53-23500 un izklāstīt savu problēmu. Kādi speciālisti nepieciešami un kādu dezūbrīgādi norīkot, tā jau ir mūsu iekšējā lieta, — skaidro I.Ziemeļis.

Vai nauda vienā katlā?

Par visiem saņemtajiem pakalpojumiem iedzīvotāji maksā vienā kasē namu pārvaldē. Taču nauda netiek likta kopīgā katlā, lai nezustu kontrole par ienākošajiem līdzekļiem un būtu precīza uzskaitē par atsevišķiem komunālajiem pakalpojumiem. Piemēram, apsaimniekošanas maksa tiek uzskaitīta katrai dzīvojamajai mājai, jebkurā brīdī zināms, cik līdzekļu var izmantot ēkas remontiem.

— Cilvēki diemžēl neinteresējas, kā šī nauda tiek izmantota. Ideāli būtu, ja iedzīvotāji paši kontrolētu maksājumus un ienākušo līdzekļu izlietojumu, veidojot apsaimniekošanas biedrības, kā tas pašlaik notiek Rēzeknē, — saka I.Ziemeļis. Mēs maksājam namu pārvaldei, bet mājā nekas netiek remontēts un uzlabots, nezina, kur mūsu nauda paliek, prasa īrnieki un dzīvokļu īpašnieki. Tad katram ir jāizskaidro, ka, piemēram, nesen tika veikts nopietns jumta remonts mājai Liepu ielā, kur iztērēta krietni lielāka summa nekā īrnieku sakrātā apsaimniekošanas maksa. Toties nākamgad lielāku remontu varēs atļauties citās mājās. Ja tiktu veidotas namu apsaimniekošanas biedrības, iedzīvotāji paši būtu noteicēji par naudas izlietošanu.

Siltumsistēmas rekonstrukcija turpinās

Pirms vairākiem gadiem uzsāktā pilsētas siltumtīklu rekonstrukcija turpinās. 56 tūkstoši latu Valsts investīciju programmas ietvaros šovasar ieguldīti siltummezglu uzstādīšanai Rancāna un Liepu ielas namos, no apkures sezonas sākuma iedzīvotājiem tur tiks nodrošināts karstais ūdens, informē I.Ziemeļis. Karsto ūdeni rudenī pieslēgs arī tiem Celtnieku ielas maniem, kur pakalpojums līdz šim nebija pieejams. Nākamgad siltumtīklu rekonstrukcija turpināsies, paredzēts atjaunot siltumtrases, jo tieši tajās rodas vislielākie siltuma zudumi.

Ar ūdensapgādes uzlabošanu nāksies pagaidīt

Pirms pāris gadiem Preiļos tika uzsākta gatavošanās arī ūdensapgādes sistēmas rekonstrukcijai programmas «800 +» ietvaros, kas paredzēja gan cauruļu nomaiņu, gan ūdens kvalitātes uzlabošanu.

Ar šīs programmas īstenošanu būs jāpagaida, saka SIA «Preiļu saimnieks» valdes priekšsēdētājs. Kā jebkurā vērienīgā projektā, arī «800 +» nepieciešams pašvaldības līdzfinansējums, taču Preiļu novada dome to tuvākajā laikā nevar atļauties. Iemesls ir nenomaksātie kredīti siltumsistēmas rekonstrukcijai. Kad tika apvienoti pašvaldības uzņēmumi, kļuva skaidrāka termiņi ir saspringti un procentu summas pārāk lielas. Situāciju uzlaboja panāktā vienošanās, ka līdzšinējos kredītus apvienos. Izmainīti termiņi, arī procentu maksājumi ir mazāki. Taču tuvāko desmit gadu laikā vēl ir jāsamaksā visai ievērojama summa, vairāk nekā 800 tūkstoši latu, skaidro I.Ziemeļis.

L.Kirillova

Tuksnesis akas dibenā

Sākums L. lappusē.

Tomēr šis ilgi nepiedzīvotais sausums liek padomāt arī par aku padziļināšanu, uzskata Monika Litavniece. Bet lielāku saimniecību īpašniekus tas neglābs, viņiem jāgādā par dziļurbumu ierīkošanu. Ļoti labi būtu, ja šajā saskarībā pretimnākšanu izrādītu arī valdība, jo pašlaik attiecīgās dokumentācijas kārtošana ceļš esot visai sarežģīts.

Ūdens trūkuma dēļ lopu skaits pagastā pašlaik nav samazinājies, stāstīja padomes priekšsēdētāja, taču, ja sausums turpināsies, lielas problēmas radīsies lopu ziemšanas laikā.

Bēdīga situācija izveidojusies vairāku pagasta iedzīvotāju jauniešādītājos augļu dārzos. No sākuma mēģināta kociņu laistīšana, bet ūdens trūkuma dēļ to nevar turpināt, un kociņu izdzīvošanas izredzes samazinoties.

Samazinājies arī ziemāju sējumu apjoms, jo zeme nav apstrādājama. Nevienu gadu pagastā nav bijis iesēts tik maz ziemāju.

L.Rancāne

Kur ūdeni ņem preiļieši

Preiļos un tuvākajā apkārtnē pēdējo reizi kārtīgs lietus bija pēdējā Jāņiem. Dārzi un stādījumi bez valgmes ir jau gandrīz trīs mēne-

šus. Tomēr daudzdzīvokļu māju iedzīvotāji par ūdens trūkumu nesūdzas, centralizētā apgāde darbojas normāli. SIA «Preiļu saimnieks» komunālās nodaļas vadītājs Antons Krišāns «Novadniekam» atzina, ka arī tie iedzīvotāji, kuri ūdeni ņem no akām, ar sūdzībām pie viņa nav griezušies, tātad situācija nav traģiska.

Pilsētā šovasar no karstuma un sausuma visvairāk cietuši puku stādījumi un zālāji, kas gandrīz pilnībā izdeguši. Kopš jūnija reizi nedēļā ar autocisternu ticis vests ūdens un laistītas puķes, lai glābtu ziedus vismaz pilsētas centrā, laukumā pie rajona padomes, kā

arī vairākos dzīvojamās masīvos. Sūdzības saņemtas vienīgi par to, ka rindā pie ūdens pumpja jāstāvētiem iedzīvotājiem, kuri vēlas apliet sastādītās puķes un krūmiņus piederīgo atdusas vietās Preiļu kapos. Tā kā kapi ir lieli, vienas akas, kas atrodas pie kapličas, ir par maz. Par šo problēmu būs jādomā ierīkojot jaunus kapus otrpus apbraucamajam ceļam.

Ūdens un siltumapgādes nodaļas ūdensapgādes daļas vadītājs Aleksandrs Lapuha informēja, ka šovasar ūdens patēriņš ievērojami palielinājies. Piemēram, augustā iedzīvotāji izlietojuši par 6000 kubikmetriem ūdens vairāk nekā

jūlijā. Pilsētā ir 27 akas jeb tā sauktie pumpji, kur ūdeni var ņemt katrs, kam vien tik un ir tāda vajadzība. Tāpēc šovasar pie šīm akām cilvēki nāk ar spaiņiem, kannām, brauc ar ratiem un mašīnu piekabēm, piepilda traukus par baltu velti.

A.Lapuha prognozē, ka tuvāko gadu laikā visas šīs akas tiks likvidētas. Ja kādā individuālajā mājā pašiem savas akas nav, tāda būs jāierīko. Otra iespēja – pieslēgties centralizētajai ūdens apgādei, uzstādīt mērītāju un tērēt ūdeni, maksājot par to atbilstoši noteiktajiem tarifiem.

L.Kirillova

● POLITISKĀ REKLĀMA

Kā uzlabot veselības aprūpi?

Katrs, kurš kaut reizi ir bijis saistīts ar veselības aprūpi, vai nu pats būdams slimnieks vai kāds no viņa pieredzējušiem, vai gluži otrādi – būdams ārsts, medicīnas māsa, laborants vai kā citādi iesaistīts šajā procesā, zina, ka tieši veselības aprūpe ir viena no tām jomām, kura joprojām nav sakārto-

Tomēr medicīnā ir arī pietiekami daudz sasniegumu, kas galvenokārt saistīti ar moderno tehnoloģiju izmantošanas iespējām. Daudzi no mums ir pieredzējuši gan mūsdienu medicīnas spožumu, gan tās postu. Diemžēl negatīvā pieredze gūst pārliecinošu pārsvaru. Rindas pie ārsta, novēlota slimības diagnosticēšana, gandrīz nepieejamie, bet ļoti nepieciešamie medikamenti – lūk, ar ko pilnīgi nepelnīti nākas saskarties lielākai daļai Latvijas iedzīvotāju. Augsta līmeņa medicīnas aprūpi ir palaimējies baudīt vien nedaudziem, nereti arī viņi daudz laika ir zaudējuši garās pierakstvirindās. Lai pēc iespējas ātrāk

nodrošinātu Latvijas iedzīvotājiem pieejamu un kvalitatīvu veselības aprūpi, piedāvāju jūsu uzmanībai savu programmu. Tās mērķis ir īstenot dzīvē cilvēktiesību pamatprincipu – veselības aprūpes pieejamību katram.

Nekavējoties jāizveido stingra un konkrēta veselības aprūpes attīstības un cilvēku veselības saglabāšanas un veicināša-

nas programma 10 gadiem ar noteiktu finansējumu dažādām medicīnas nozarēm.

Stingri jānodala primārās veselības aprūpes un speciālās veselības aprūpes budžets. Līdz ar to katram ārstam būs noteiktas kompetences robežas, proti, ne ģimenes ārsti, ne speciālisti nebūs vienīgie, kas lems par mūsu veselību un dzīvību, nosūtot vai nensūtot pie speciālista, pieņemot vai nepieņemot bez ģimenes ārsta norikojuma.

Tikpat svarīgi ir pārtraukt veselības aprūpes budžeta nepamatotu aizplūšanu uz citām nozarēm, piemēram, medikamentu, diagnosticējošās aparatūras un tehnoloģiju piegādātājiem, tā samaksājot daudz vairāk nekā būtu nepieciešams.

Veselības aprūpes neatliekamās problēmas ir diagnostikas un ārstēšanas kvalitāte, kā arī pieejamības nodrošinājums tām. Nekavējoties jāstrādā pie obligātās veselības apdrošināšanas projektiem, ņemot vērā un rēķinoties ar to, ka Latvijā ir daudz

pensionāru, studentu, bērnu un invalidu, kuru naudas resursi ir ļoti ierobežoti.

Jāizstrādā un jāīsteno bērnu obligātās reglamentētās veselības pārbaudes. Mēs bieži mēdzam teikt, ka bērni ir valsts nākotne, tāpēc jo svarīgāk ir rūpēties par viņu veselību.

Ir jāpaaugstina primārās veselības aprūpes ārstu atbildība par sava darba rezultātiem. Pašlaik pastāv situācija, kad ārsta darbu neviens nekontrolē. Diemžēl gandrīz likvidēta ir konsiliju tradīcija un zudušas autoritātes, toties ievērojami pieaugusi bieži vien visai nepamatota pašpārliecinātība, kas mudina īpašu uzmanību veltīt primārās veselības aprūpes ārstu kvalifikācijai.

Medicīnas darbinieku algām jābūt pielīdzinātām vismaz vidēja ranga ierēdņu algām, savukārt dažādu medicīnas specialitāšu rezidentiem jānodrošina algas, kas ļautu viņiem iegūt labas zināšanas un kļūt par teicamiem speciālistiem viņu izraudzītajā medicīnas jomā. Pretējā gadījumā ne Latvijas lauku rajonos, ne pilsētās jau pēc pāris gadiem nebūs ārstu daudzās medicīnas

specialitātēs.

Veselības aprūpes pakāpeniski risināmās problēmas ir brīvprātīgā veselības apdrošināšana, nemitīga ārstu kvalifikācijas uzlabošana un jaunās medicīnas sagatavošana.

Nākamais solis veselības aprūpē, kuru nedrīkst atlikt uz vēlāku laiku, ir visu iedzīvotāju reglamentēto veselības pārbažu nodrošināšana, kas būtu jāsāk ar iedzīvotāju izglītošanu. Cilvēkiem ir jābūt informētiem par veselības saglabāšanas iespējām, proti, par veselīga dzīvesveida un veselības profilakses pasākumiem.

Jārod iespēja atbalstīt un iniciēt pētījumus veselības jomā.

Uzskatu, ka veselības reforma šobrīd nonākusi strupceļā, tāpēc nepieciešama tās rezultātu un iestrāžu rūpīga analīze. Veselības aprūpi jāvada tādiem cilvēkiem, kuri konkrētā darbā jau ir pierādījuši savas zināšanas un iemantojuši kolēģu un plašākas sabiedrības uzticību.

Ludmila VĪKSNA,
Rīgas Stradiņa universitātes profesore, savienības Latvijas ceļš deputāta kandidāte

Sociālā un veselības aprūpe darbos, ne vārdos

“Vai jūs tiešām ticat, ka cilvēks var izdzīvot no šādas pensijas, kas nesasniedz pat iztikas minimumu?” Tas ir biežāk uzdotais jautājums tikšanās reizēs ar lauku ļaudīm.

Godīga un pareiza atbilde būtu – vidējā pensija valstī nekad nevar būt lielāka par vidējās algas pusi. Tā nu tas diemžēl ir, ja ņem vērā, kāds daudzums nodokļu tiek atskaitīts sociālajā fondā, cik valstī ir strādājošo un cik pensionāru.

Ko darīt? Viens ceļš ir – katru gadu ar likumu paaugstināt minimālo algu, tādā veidā palielinot sociālā nodokļa masu un ļaujot indeksēt pensijas nevis saņēmos, bet latos. Citu veidu es neredzu.

Protams, ir partijas, kas sola tuvākā laikā strauji apkarot kontrabandu un tādējādi iekasēt pat 500 miljonus latu gadā, kas līdz šim aizplūst garām valsts kasei. Taču jebkurš nopietns cilvēks, kurš darbojas politikā un valsts pārvaldē, šādus paziņojumus neuztver nopietni. Līdz šim mums kaut kā ne īpaši ir veicies ar kontrabandas apkarošanu... Bet minimālās algas paaugstināšanai ir izveidots skaidrs mehānisms, un darba devējam nāksies tās maksāt.

Ši Saeima ir darījusi visu, lai izlīdzinātu starpību starp mazajām un lielajām pensijām. Cilvēkiem ar pilnu darba stāžu minimālā pensija paaugstināta līdz 45 latiem. Esam ieviesuši īpašus koeficientus, kas, indeksējot pensijas, ļauj vairāk palielināt tieši

mazās pensijas. Iekšzemes kopprodukts valstī pieaudzis līdz 7% – tāpat nauda pensiju indeksācijai būs. Arī integrācija Eiropas Savienībā ir kila tam, ka pensijas pakāpeniski izlīdzināsies. Ar pilnu atbildību varu apgalvot, ka Latvijā pensijas pakāpeniski tiks pielīdzinātas ES valstu pensijām. Kaut vai tāpēc, ka ES kandidātvalstu nodokļu politika iestāšanās sarunās tiek saskaņota ar dalībvalstu politiku.

Nākamais biežāk uzdotais jautājums ir bērnu pabalsti. Man jautā: “Kāpēc līdz 1999. gada 1. janvārim dzimušajiem bērniem pabalsts ir mazāks, bet pārējiem – 6 latī?” Varu atbildēt, ka tagad šī netaisnība ir likvidēta. 2002. gada 2. pusgadā visi saņems vienādu summu – 6 latus, un attiecīgi paaugstināsies arī pabalstu lie-

lums nākamajiem bērniem. Šī nauda jau paredzēta budžetā. Kas būtu darāms veselības ap-

rūpē? Manuprāt, pats svarīgākais ir, lai veselības aprūpes budžets būtu neatkarīgs no valsts pamatbudžeta, no valdības, politiku priekšvēlēšanu cīņām. Lai to tāpat kā sociālā budžeta pensiju daļu nevarētu tērēt citām vajadzībām. Raugoties nākotnē, manuprāt, ir svarīgi stimulēt brīvprātīgo veselības apdrošināšanu – tās pašas zaļās un sarkanās polišes, kuras šodien cilvēki pērk paši vai darbavietas –, tādējādi pieradinot cilvēkus pie domas, ka pakāpeniski būtu jāpāriet uz obligāto veselības apdrošināšanu.

Romualds RĀŽUKS,
7. Saeimas priekšsēdētāja biedrs, savienības “Latvijas ceļš” deputāta kandidāts

Savienības «Latvijas Ceļš» Latgales vēlēšanu apgabala deputātu kandidātu saraksts Nr. 15

vārds, uzvārds	izglītība	specialitāte	darba vieta	ieņemamais amats
1. Andris Bērziņš	augstākā	vēst.	Ministru Kabinets	Ministru prezidents
2. Anatolijs Gorbunovs	augstākā	inžen./celtn.	Satiksmes ministrija	ministrs
3. Indulis Bērziņš	augstākā	vēst.	Ārlietu ministrija	ministrs
4. Karina Pētersone	augstākā	filol.	Kultūras ministrija	ministre
5. Aija Poča	augstākā	ekon.	Rīgas Dome; Valsts kanceleja	Rīgas domes deputāte; min. prezidenta padomniece
6. Oļegs Maļuhins	augstākā	sport.	Rīgas policijas Sporta klubs	sporta instruktors
7. Ivars Godmanis	augstākā	fiziķis	7. Saeima, Tautsaimniec., agrārās, vides un reģion. polit. kom., Nacion. droš. kom., Budžeta un finanšu kom.	deputāts
8. Andrejs Pantelējevs	augstākā	fiz./mat.	7. Saeima, Nacionālās drošības kom.	deputāts, priekšsēdētājs
9. Jānis Lāčplēsis	augstākā	inžen./celtn.	7. Saeima, Budžeta un finanšu kom., Saimnieciskā kom.,	deputāts
10. Antons Seiksts	augstākā	ped.	7. Saeima, Cilvēktiesību un sabiedr. lietu komisija, Pieprasījumu komisija	deputāts, priekšsēdētājs
11. Vanda Kezika	augstākā		7. Saeima	deputāte
12. Andris Kazinovskis	augstākā	meh.	Balvu rajona padome	izpilddirektors
13. Ilmārs Meluškāns	augstākā	celtn.	Preiļu novada Dome; SIA “Finanšu pakalpojumi”; BPO SIA “Dienvidlatgales attīstība”	deputāts; direktors
14. Kristiāna Lībane	augstākā	jur.	7. Saeima, LC frakcija; Eiropas lietu kom., Juridiskā komisija LC frakcija	deputāte, priekšsēdētāja
15. Monika Zīle	augstākā	žurn.	7. Saeima, Izglītīb., kult. un zin. kom., Pieprasījuma kom.,	deputāte, īpašniece
16. Juris Bozovičs	augstākā	inžen./meh.	Ludzas rajona padome, Malnavas pagasta padome	“Radošā amatniecība” padomes priekšsēdētājs
17. Eiženija Aldermane	augstākā	filol.	LR Naturalizācijas pārvalde	padomes priekšsēdētājs

EIROZIŅAS

STATISTIKA

Galvenie ES atbalstītāji – jaunieši

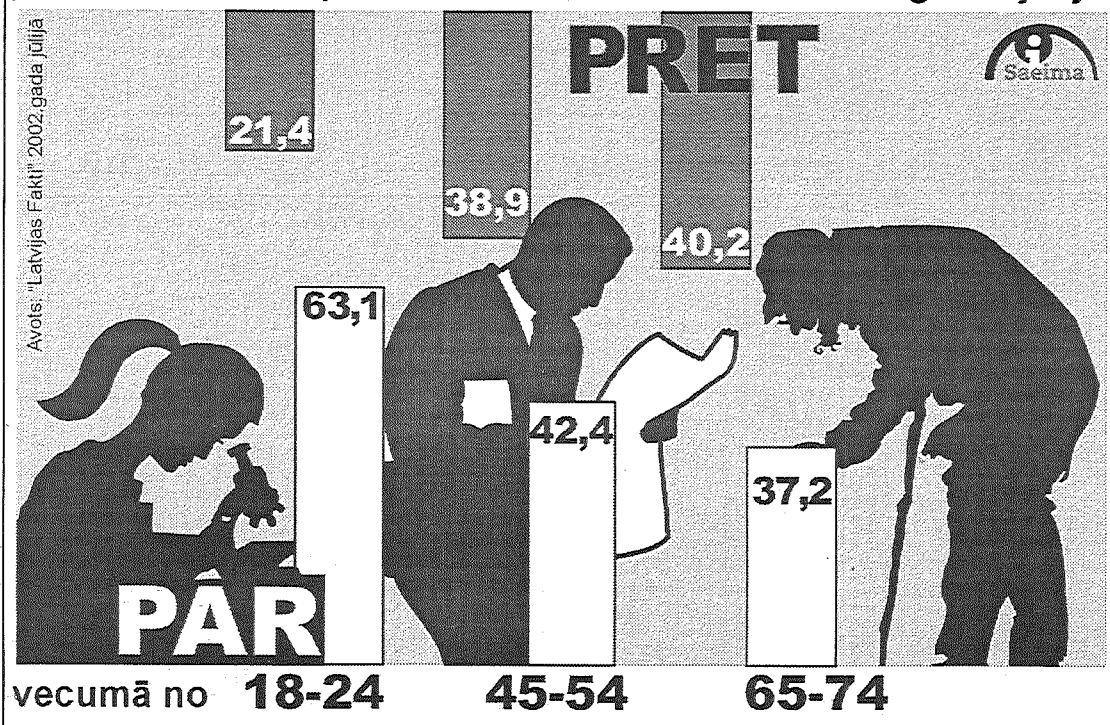
Līdzīgi kā iepriekšējās sabiedriskās domas aptaujās, arī jūlijā gados jaunākie respondenti vecumā līdz 24 gadiem Eiropas Savienību vērtēja ievērojami pozitīvāk nekā pārējie iedzīvotāji.

«Latvijas faktu» jūlijā veiktās aptaujas rezultāti liecina, ka Latvijā pamazām pieaug ES piekritēju skaits. Pārliciecināms atbalsts vērojams jaunatnes vidū – vislabvēlīgāk noskaņotā auditorija ir studējošā jaunatne, kur kopumā pozitīvu attieksmi par Eiropas Savienību pauda pat 82,2% respondentu. Savukārt vecumā no 40 līdz 54 gadiem attieksme sadalās gandrīz uz pusēm (45,7% pret 45,4%), bet vēl vecāki cilvēki kļūst skeptiskāki.

Jūlijā 52,7% aptaujāto atzina, ka ir pozitīvi noskaņoti pret ES, kas ir par diviem procentiem vairāk nekā jūnijā. No labvēlīgi noskaņotajiem 23% savu attieksmi pret ES raksturoja kā izteikti pozitīvu, bet 29,7% atzina, ka ir «drīzāk pozitīvi kā negatīvi» noskaņoti. Kritisku attieksmi pret ES kā organizāciju pauda 38,5% respondentu.

«Cilvēki Eiropas Savienību un Latvijas iestāšanos tajā sāk uztvert kā realitāti. Viņi vairāk interesējas par ES un labāk to izprot,» tā visumā pozitīvos aptaujas rezultātus komentē Saeimas Eiropas lietu komisijas priekšsēdētājs Edvīns Inkēns. «Jauniešu attieksme priecē. Tas nozīmē, ka jaunajai paaudzei vairs nepiemīt latviešiem raksturīgais mazvērtības kom-

Latvijas iedzīvotāju balsojums (%), ja referendums par iestāšanos ES būtu 2002.gada jūlijā

plekss. Viņi jūt, ka Eiropā viņi būs veiksmīgi un konkurētspējīgi.»

Jūnija aptaujas dati uzrāda, ka Latvijas iekļaušanos Eiropas Savienībā atbalsta 45,5 procenti aptaujāto. Savukārt jūlijā uz jautājumu «Ja rīt notiktu referendums par Latvijas iestāšanos ES, kā Jūs balsotu?» pozitīvu atbildi sniedza 46,6 procenti respondentu.

35,3% atzina, ka balsotu «pret» (jūnijā – 38,5%), bet 18,1% atbildēja, ka vēl nav izlēmuši, kā balsotu referendumā (jūnijā – 16%).

Atšķirībā no maija un jūnija rezultātiem, jūlijā sievietes biežāk nekā vīrieši pauda atbalstu Latvijas dalībai ES.

Tāpat kā šā gada jūnijā, arī jūlijā vienīgais Latvijas reģions, kur ES tika vērtēta viskritiskāk, ir Kurzeme. Citviet ES pārsvarā ieguvusi pozitīvu novērtējumu. Bet vispozitīvāk pret ES šoreiz bijuši noskaņoti Zemgales iedzīvotāji.

Kārtējo reizi apstiprinājies arī fakts, ka respondentiem ar vidējiem vai augstiem ienākumiem vi-

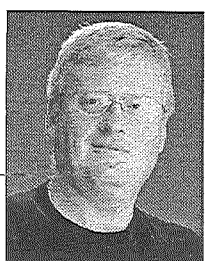
sumā pozitīvāks priekšstats par ES kā finansiāli mazāk nodrošinātiem iedzīvotājiem. Tāpat aptaujas dati liek secināt, ka respondentiem ar pamata vai nepabeigto vidējo izglītību ir tendence ES vērtēt krietni zemāk.

Māra Dzirniece

● POLITISKĀ REKLĀMA

Par "CENTRU" – par lepnu, pārtikušu un drošu Latviju!

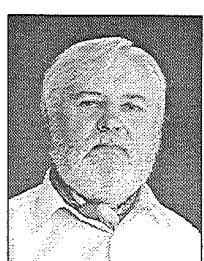
Odisejs Kostanda

Ludmila Kuprijanova

Ilmārs Bišers

Zigurds Eglītis

Ilva Duļevska

Valenīna Maksimova

Rīvars Leitens

Vilis Seleckis

5. oktobrī katram no mums ir jāapzinās – tieši šodien un tieši es lemuju savas valsts tālāko likteni. Jāapzinās, ka tieši šodien un tieši es ar savu balsi noteikšu – vai nu Latvijā turpinās saimniekot tie, kuri šo valsti jau ir izzaguši, noplicinājuši un piesmējuši, vai arī turpmāk mūsu zemes liktenis būs godīgu politiķu rokās, kuri nesavtīgi strādās Latvijas un tās iedzīvotāju interesēs.

Jāapzinās, ka atdodot savu balsi par līdzšinējo politisko "krējumu" – "Latvijas Ceļu", Tautas partiju un "Tēvzemei un Brīvībai/LNNK", mēs riskējam ar Latvijas iepišanu jaunās un jaunās milzu finanšu afērās, mēs riskējam ar jauniem un briesmīgiem pedofilijas skandalām līdzīgiem satricinājumiem, mēs riskējam ar Latvijas iedzīvotāju nonākšanu uz reālas nabadzības sliekšņa, mēs riskējam, ka slēgtas lauku un pilsētu skolas un no studentiem tukšās augstskolas kļūs par pierastu parādību, jo iedzīvotāju vairākumam tāda "greznība" kā izglītība gluži vienkārši nebūs pa kabatāi.

Jāapzinās, ka balsojot par "jauno" Eināru Repši, mēs tiekam rupji piemānīti, jo šis "pravietis" patiesībā ir tās pašas vecās politiskās elites "vilks", kuru cenšas ielīt "jēra" ādā. Mēs riskējam ar to, ka Repšes nokļūšana varas "saulītē" uz visiem laikiem laupīs cerības atgūt kaut daļu no kādreizējās banku krīzes laikā nolaupītā, jo tieši šis cilvēks kā bijušais Latvijas Bankas prezidents ir personīgi atbildīgs visu to tūkstošu apkrāpto priekšā par savu neizdarību vai apzināto nevēlēšanos laikā "pamanīt" tuvojošos katastrofu.

Jāapzinās, ka savas bals atdošana par PCTVL ir savulaik ar asinīm izcīnītās Latvijas neatkarības nodošana, jo šie cilvēki, neskatoties uz taktiskām viltībām, izlikšanos par darbīgām "bitēm" un samieriniecisku izteikumu bārstīšanu, joprojām sapņo par necilvēcīgā komunistu režīma atdzimdināšanu.

Mēs – politiskā apvienība "Centrs" – ticam, ka Latvijas pilsoņu vairākums vēlas ko citu. Mēs ticam, ka Atmosdas laika ideāli vēl ir dzīvi un ka mēs joprojām gribam redzēt savu valsti lepnu, pārtikušu un drošu. Tādēļ aicinām 5. oktobrī savu balsi atdot par mums, cilvēkiem, kuri savas politiskās pārlicības pamatā likuši valsts atbildību par saviem iedzīvotājiem, Latvijas interešu ievērošanu kā galveno nosacījumu sarunās par iestāšanos Eiropas Savienībā, izglītības iespēju nodrošināšanu visiem Latvijas iedzīvotājiem neatkarīgi no viņu mantiskā stāvokļa, atsevišķu valsts reģionu ekonomiskās atpalicības likvidēšanu un citus – vienīgi Latvijas valsts un tautas interesēm atbilstošus principus.

Uzticieties mums, atcerieties mūsu savstarpēji slēgtos līgumus, balsojiet par mums – politisko apvienību "Centrs" – 16. sarakstu!

Tikai mēs visi kopā spēsim patriētiski liekulīgos kaklakungus un beidzot celsimies lepni un brīvi!

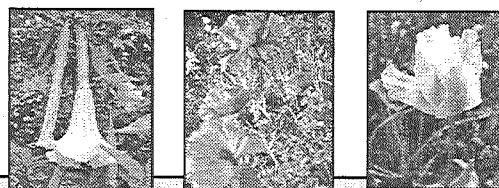
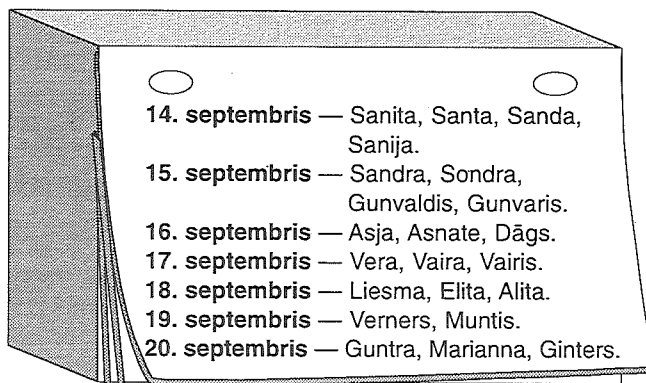
O. Kostanda
Odisejs Kostanda

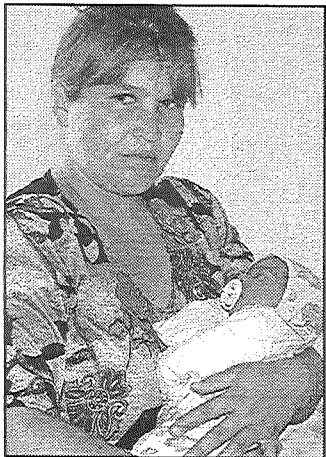
16. saraksts

Tiksimies 17. septembrī plkst. 18 RADIO LATGALEI

APSVEIKUMI, KONKURSS

Audz laimīgs,
mazais!

Galēnu pagastā jaunākais iedzīvotājs ir Vitālijs, kas pasaulē nāca 8. septembrī. Viņa māmiņa **Larisa Mazure** stāstīja, ka puisēnam vārdu izvēlējusies ģimenes lielākie bērni un tētis **Oļegs**. Vitālijam ir divi brāļi: Jurijs un Vladimirs, kā arī divas māsas Nadežda un Ļubova. Piemājas saimniecība nodrošina kuplu saimīti ar iztiku. Netālu dzīvo Larisas māte Faina, kas labprāt paauklē mazbērņus un palīdz meitai.

Larisa teica paldies ārstei Svetlanai Morozovai, vecmātei, bērnu medmāsai un pārējam dzemdību nodaļas kolektīvam, bet mazulītim vēlēja augt veselīgam un stipram.

Ļubova Šņepste 10. septembrī dāvāja dzīvību savam ceturtajam bērniņam – meitiņai. Vārdiņš pagaidām vēl nav izdomāts, un šis nopietnais lēmums tiks pieņemts ar tēta **Ērika** palīdzību. Mamma uzklaušis arī lielāko bērnu domas. Bērnu pulciņā vecākā ir Karīna, kurai jau septiņi gadi. Viņa mācās skolā. Piecgadīgā Inese un četrgadīgais Edgars apmeklē bērnudāru. Mammai darba pietiek ar bērnu apkopšanu un saimniecības rūpēm, bet tētis strādā gaterī. Ģimene dzīvo Rušonas pagastā.

Trijām māsīņām un brālītim ir divas vecmāmiņas: Linija un Broņislava, un divi vectētiņi: Antons un Pēteris.

Mazo meitiņu paredzēts kristīt Rušonas baznīcā.

Ļubova pateicās dzemdību nodaļas personālam, bet savai meitiņai novēlēja daudz laimes.

Fotokonkurss «Skaistākā puķe manā dārzā»

Ūdensrožu prieks Norās

Riebiņu iedzīvotājas **Irinās Norkārkles** dārza lepnums ir sārta **Fabiolas** šķirnes ūdensroze, nu taisni tā, kā dziesmā teikts: «*kā gan var tik velnišķīgi skaista būt*». Noru māju dārzā tā nonākusi no kolekcionāru Rukšānu ģimenes, kurā vīrs nodarbojas ar sīpolpuķēm, bet kundze – ar ūdensrozēm.

Pagājušajā pavasarī atvedām mazu stādīņu ar divām nelielām lapiņām, stāstīja Irina Norkārkle. Līdz rudenim uzplaukuši trīs ziedi, bet šogad tik daudz, ka nav pat skaitīti. Ūdensroze no maija līdz pat šim laikam vienu pēc otra ver vaļā savus krāsainos kausus. Viens pilnzieds, divi pusplaukuši, bet kādi trīs četri pumpuri – gaidot savu rindu, tā izskatās maza baseiniņā Norkārkļu mājas dārzā. Lielākais vienlaicīgi uzplaukušo ziedu skaits bijis astoņi. Skaistā ūdensroze kopēju iepriecina līdz pat salam.

Baseiniņš Norās ir diezgan sekls, izklāts ar polietilēna plēvi. Tāpēc ūdensroze nav vis iestādīta grūti, bet lielā puķu podā, kas iegremdēts ūdenī. Ūdensroze jūtas tik omulīgi, ka visapkārt sev saaudzējusi kuplu lapu klājienu, un tas noslēpj podu, kā arī mazu vardiņu, kura šeit ierīkojusies uz dzīvi un varbūt ir viena no rajonā

lepņākajām vardiņām, jo dzīvo skaistākās ūdensprinceses sabiedrībā. Pa ziemu saimniece podu ar stādu ienes pagrabā. Jau aprīlī ar piebriedušiem pumpuriem tā saimniecei steidzinājusi drīzāk ļaut atgriezties savā vidē. Puķe regulāri saņem maksīgo mēslojumu, bet visvairāk tā priecājas par saulainu laiku. Gulēšanas un mošanās laiki puķei atkarīgi no tā, cik apkārt silts un saulains.

Iegūt krāsaino ūdensrozi bija viens no Irinās Norkārkles skaistākajiem sapņiem attiecībā uz Noru dārzu. Tagad viņa priecājas par baseina skaistules izskatu, par tās patīkamo smaržu un labprāt ļauj puķi apjūsmot arī ciemiņiem. Bet nākamā sapņu puķe

– klājeniskās rozēs, kurām dārzā zeme vēl atrastos.

Rokām jābūt pilnām ar zemi

Anna Dzene no Sutru pagasta ir vecākā mūsu konkursa dalībniece, un viņai ir 82 gadi. Viņa dzīvo daudzdzīvokļu mājā, bet ēkas apkārtni ik gadus pārvērš skaistā un bagātīgā dārzā, kurā zied hortenzijas, aug etiķkoks, no agra pavasara līdz vēlam rudenim cita pēc citas uzdzied daudzas krāsainas puķes. Tās skaitāmas simtos. Pašreiz gan viņas radīto skaistumu ir stipri izpostījis pārmērīgais sausums, un puķu dārzā reti kurš augs sveicina kopēju, slīgdams

ziedos. Tomēr **ricinpuķe** (*apakšējā attēla pa kreisi*) turas pretī sausumam. Tās zaļganās lapas un tumši sārta adatainie eziši spilgti izceļas uz nokaltušā dārza fona.

Esmu laimīga, ja rokas man ir pilnas ar zemi, par savu nemītīgo darbošanos puķu dārzā stāsta **Anna Dzene**. Bet vienā no dārza stūrīšiem apmetušies «velnēni», – ar saimnieces rokām apdarināti koka blūķīši, kam uzkrāsotās acis, mutes, bet ragus veidojusi pati daba.

Smaržīgā nakts puķe

Rušonas pagasta **Kastīres** iedzīvotājas **Ludmilas Jasevičas** dārza lepnums ir **mirabile** (*apakšējā attēla pa labi*). Ja kāds to vēlas apjūsmot, ir jāatmet naktsmiegs un pie Ludmilas jādodas vakara stundā. Puķes ziedi atveras, kad riet saule. Tā zied naktī, izplatot ap sevi jauku aromātu. Smaržo viss pagalmis. Rītā, kamēr saule vēl nav uzlēkusī, tā aizver savas dzeltenās ziedlapiņas. Puķe ir viengadīgs augs, un, kā stāstīja Ludmila, tā var būt dažādu krāsu – balta, rozā, sarkana. Pēc ziedēšanas katra dzeltenā ziedlapiņa vidū izveidojas viena brūna sēkliņa.

L.Rancāne

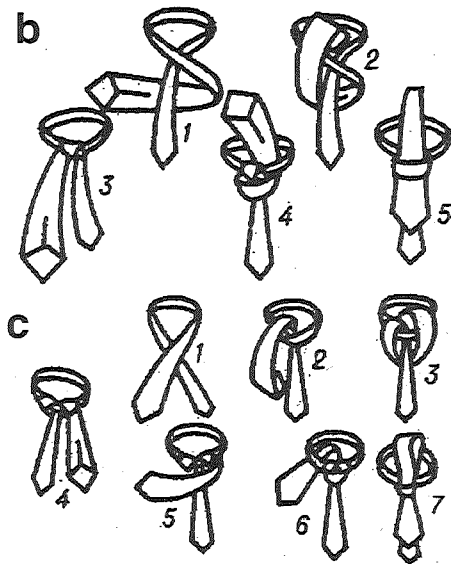
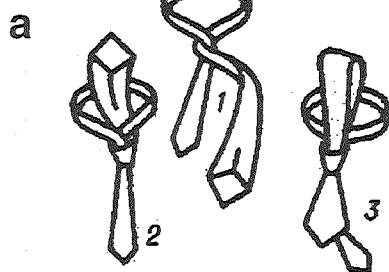

JAUTĀJĀT — ATBILDAM

Jautājums. Kā pareizi sasiet kaklasaites mezglu?

Attēlos. a) — vienkāršā (mazā) mezgla sasiešana;

b) un c) — dubultā (lielā) mezgla sasiešana.

IZGLĪTĪBA

Baltas papīra lapas ar uzlīmētiem sārziem baloniņiem. Ovāli, stūrains, dažs labs arī greizāks. Piezīmēta aukliņa. Miļi un aizkustinoši neveikli. Katra māmiņa būs izbaudījusi šo sajūsmas mirkli par sava bērna pirmo paša pagatavoto darbiņu. Aglonas pirmsskolas mācību iestādes piecgadīgie un sešgadīgie, kas apmeklē sagatavošanas klasi, vecākus jau iepriecinājuši ar vairākiem šādiem darbiņiem, kaut arī skolas gaitu pieredze ir tikai divu nedēļu garumā.

Kā to paredz Izglītības un zinātnes ministrijas izstrādātā apmācības metodika un satūra vadlīnijas, bērni priekšstatus par apkārtējo pasauli un likumsakarībām tajā iegūst darbojoties, rotaļājoties un runājoties.

«Mazā skola» pirms lielās skolas

Piecgadīgo un sešgadīgo sagatavošanas klases skolotāja Ināra Špela guvusi pirmās atziņas un pamazām uzkrāj arī savu pieredzi.

— Septembris pilnībā ir adaptācijas mēnesis, jo visi sagatavošanas grupas audzēkņi ir tā sauktie mājas bērni, tas ir, mazuļi, kuri nav apmeklējuši bērnudārzus. Jāiepazīstas vienam ar otru, jāpierod kādu laiku pavadīt ārpus mājām, bez mamma, jāiemācās sadzirdēt un uzklausi audzinātājas teikto. Taču pa šo iso laiku esmu piedzīvojuši arī patīkamus brīžus. Piemēram, pirmajā dienā šeit ieradās kāds bērniņš, kurš nevēlējās ne ar vienu sarunāties un pat neteica savu vārdu. Tagad viņš jau labprāt piedalās kopīgās nodarbībās, — stāstīja Ināra Špela.

Aglonas bērnudārzā pirmsskolas sagatavošanas telpās jau no pirmā skatiena ir redzams, cik liels šeit ir vietējās pašvaldības ieguldījums. Nodarbību telpai sagādātas pilnīgi jaunas, ērtas, no koka gatavotas mēbeles — galdi, plaukti, krēsli. Visas mēbeles ir gaišā krāsā. Blakus telpā ir novietotas gultņas ar spodru veļu tiem bērniem, kuri šeit uzturas pirmo dienu un kuriem vajadzīga diendusa. Īsi pirms mācību gada sākuma telpās veikts remonts.

Par dienas kārtību Ināra Špela stāstīja, ka nodarbības rītā sākas pulksten deviņos. Brokastis bērniem nav paredzētas, ta ir vienotības ar vecākiem. Līdz pulksten divpadsmitiem notiek nodarbības, pēc tam ir laiks pusdienot. Pulksten trīspadsmitos ierodas vecāki pēc tiem bērniem, kuri dodas mājup. Tie mazuļi, kuri šeit pavada laiku līdz pusčetriem, var likties čučēt diendusu. Daždien viena vai otra bērna vecāki, kas pēc savas atvasītes nevar ierasties pulksten trīspadsmitos, palīdz ar viņu nodarboties ilgāk, kas arī tiek darīts.

Ināra Špela beigusi attiecīgus kursus, kas piecgadīgo un sešgadīgo bērnu pirmsskolas sagatavošanas pedagogiem bija organizēti rajonā. Atbilstoši kursos iegūtajām zināšanām bērnu apmācība tiek veikta pēc jaunas metodes — centros. Šeit iekārtots rotaļu un ģimenes centrs, rādīja skolotāja, te — matemātikas, tur — valodas, kurā notiek darbs ar grāmatu, tas ir veidošanas, zīmēšanas un roku attīstības centrs. Izveidots pat kulinārijas stūrītis, kurā varēs cept pīrākus, iesaistot arī vecākus un gatavojoties svētkiem — Mārtiņiem, Miķeļiem, kā arī citiem, jo svētki mazajiem agloniešiem patīkot.

Vecāki domā, ka mēs uzreiz sāksim rakstīt, taču šobrīd mēs tikai runājam, bet viņi maldās, un tas arī nemaz nav jādara, stāstīja skolotāja. Mūsu uzdevums, viņa uzsvēra, ir ievadīt un noskaņot bērnu uz to, lai viņam būtu vēlētāšanās mācīties. Ābece lai paliek skolai, bet šeit ir pirmsābece periods un viss, kas ar to saistīts. Mūsu uzdevums ir sagatavot bērnu, radīt viņā vēlētāšanās strādāt, darboties, būt aktīvam, radošam, būt personībai. Tad viņam būs vieta skolā.

Ināra Špela ir strādājusi arī sākumskolā un atzīst, ka bērnu attīstībā ir ļoti liela plaša starpība, kas uz 1. klasi atnāk no bērnudārzā un tiem, kas ierodas no mājas bez jēlkādas sagatavošanas. Nereti šie bērni runā dialektā, nekad rokā nav turējuši ne zīmuli, ne otiņu. Arī šeit to jau nācies piedzīvot. Vienā no nodarbībām izmantotas guaša krāsas un bijis noprotams, ka dažs tās nekad nav redzējis, nerunājot par māku ar tām darboties.

Vecāki maksā par pusdienām 20 santīmus un tiem, kam vajadzīgs, — 10 santīmus par launagu. Viens otrs no mazajiem savās mājās vienā ēdienreizē nemaz nav dabūjis uzreiz trīs ēdienus — zupu, otro un kompotu, un viņam tas liekas par daudz. Esam iemācījušies lietot burvju vārdu «lūdzu» un «paldies», dažam jāiemācās ēst ar dakšiņu, pareizi turēt karoti. Bērniem ierādīts, kā iet uz tualeti un to pareizi lietot, kā lietot tualetes papīru, kā pareizi mazgāt rociņas, karpēm sasiet šņores. Viņiem līdzī ir savas zobu birstes un pastas, bērni šeit tīra zobus, un savas personīgās lietas glabā katrs savā skapīti, stāstīja skolotāja. Uz jautājumu, vai šāda veida iemaņu iemācīšana bērniem tomēr nebūtu vecāku pienākums, nevis apmaksājama no nodokļu maksātāju naudas, audzinātāja atbildēja, ka vismaz viena bērna ģimenē to būtu velti gaidīt.

Lai nokļūtu uz pirmsskolas sagatavošanas nodarbībām, kā arī uz mājām, pagasta padome ir pieņēmusi lēmumu par bērnu pārvadāšanu ar pašvaldības transportu. Uz šejieni ierodas arī Rušonas un Šķeltovas pagasta bērni.

Grupiņas bērni kādā dabas nodarbībā, kas notika pie Cīrišu ezera, paši izdomājuši nosaukumu — «Mazā skola». Viņiem ļoti patīkot un jūtoties lepnī, ka ejot skolā.

Darbā ar bērniem skolotājai paredzēts palīgs, Aglonas «Mazajā skolā» tā ir Silvija Jerjomenko.

Inārai Špelai pedagogiskā darba stāžs skaitāms 18 gados. Pirmie divi gadi no tiem nostrādāti bērnudārzā, bet pārējie — kā sākumskolas skolotājai. Pēc tam viņa nolēmusi vēlreiz atgriezties pie pašiem mazajiem. Mēs esam uz pareizā ceļa, viņa saka par piecgadīgo un sešgadīgo pirmsskolas sagatavošanu. Katras vecuma grupas bērnu psiholoģija ir stipri atšķirīga, un līdz ar to vajadzīga sava pieeja darbam. Mazo apmācībā pats galvenais ir neko nelikt darīt piespiedu kārtā. Ja bērns nevēlas nodarboties kādā no centriem, viņam jāļauj brīvi spēlēties tur, kur viņš vēlas. Paiet laiks, un mazajam pašam iegribas uzzināt, ko ar skaitļkiem un klucīšiem skolotājas vadībā darījuši citi bērni. Un tad viņš atnāk pats. Galvenā nodarbību forma visā apmācībā ir rotaļa, tomēr katrai nedēļas dienai ir sava programma, ar kuras palīdzību arī jānonāk līdz kopīgajam gala mērķim — labai sagatavotībai lielajām skolās gaitām.

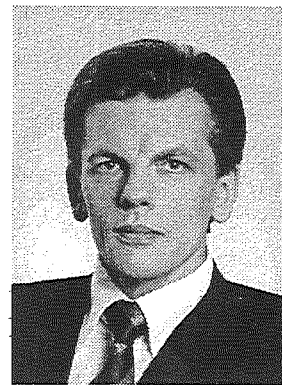
● Nupat audzinātājas Ināras Špelas vadībā «Mazās skolas» audzēkņi ir zīmējuši savas miļākās puķes.

Foto: M. Rukosujs

L. Rancāne

● POLITISKĀ REKLĀMA

jaunais laiks

Einaris Repše par izglītību.

Izglītota tauta ir Latvijas nākotnes pamats. Tikai kvalitatīva izglītība un dzīvē noderīgas zināšanas katram ļaus parūpēties par sevi, par saviem bērniem, par vecākiem. Vienīgi labi izglītoti ļaudis, kas godprātīgi strādās valsts un tautas labā, panāks Latvijas saimniecisko uzplaukumu. Izglītota tauta — plaukstoša valsts.

Kvalitatīvas izglītības nodrošināšana ikvienam neatkarīgi no ģimenes ienākumiem un materiālā stāvokļa ir partijas *Jaunais laiks* izglītības programma. Neviens lats no izglītības finansējuma netiks atrauts. Vēl vairāk, tikko *Jaunā laika* īstenoto valsts pārvaldes reformu rezultātā valsts kases ienākumi pieaugs, izglītības budžets tiks jūtami palielināts. Mēs izveidosim izglītības sistēmu, kas taupīgi un mērķtiecīgi izmantos valsts budžeta līdzekļus, tādējādi nodrošinot ar kvalitatīvu izglītību bērniem un studentu skaitu. Jaunu kvalitāti iegūs augstākā izglītība, valstij finansējot tieši studentus. Tādējādi par budžeta naudu mēs apmācīsim pat lielāku skaitu studentu, turklāt ievērojami kvalitatīvāk. Sekmīgāko studijas tiks pilnībā apmaksātas. Mazāk sekmīgie saņems valsts garantētu studiju kredītu. Mācīties varēs visi, kas to patiesi vēlēšies. Skolas neapmeklējošo bērnu problēma arī tiks valstiski atrisināta.

Nav noslēpums, ka patlaban skolās katastrofāli trūkst skolotāju, jo tos nevilina smagais darbs un zems atalgojums. *Jaunais laiks* to mainīs — skolās darbu meklēs jauni un profesionāli skolotāji, bet skolotāju alga atbilstoši kvalifikācijai par vienu pilnu slodzi sasniegs 300 latu. Vienlaikus mēs rūpēsimies par skolotāju un augstskolu pasniedzēju pastāvīgu tālāku izglītošanos. Skolēniem un studentiem jāgūst pašas svaigākās un dzīvei noderīgākās zināšanas.

Nestabilas koalīciju valdības, politiķu strīdi un bezatbildība, kā arī nebeidzamās reformas ir atstājušas novārtā tautas intereses. Katru gadu mainās mācību programmas un mācību grāmatas. Tā vien šķiet, ka tādējādi par vecāku naudu tiek barotas šo bieži nekvalitatīvo mācību līdzekļu ražotnes. Tas ir jāizbeidz. Saeimas vēlēšanās partija *Jaunais laiks* cinās par vairākumu parlamentā. Mūsu sirdsapziņas komanda ir gatava darbam. Izvēle ir jūsu — Latvijas tautas ziņā. Nebalsojiet vēlreiz par tiem, kas ievēduši Latviju purvā!

Gods kalpot Latvijai

Repše

Einaris Repše,
partijas *Jaunais laiks* vadītājs

Saraksts Nr. 7

HOROSKOPS NEDĒĻAI (16. - 22.09.)

Auns. Ieteicams uzturēties sabiedrībā, piedalīties izpriecās. Šis laiks nav piemērots vientulībai. Pastāv sļepenas mīlestība iespējas. Atrisināsies sasāpējušās problēmas. Necentieties paveikt visu uzreiz. Labi izprātsiet cilvēkus un viņu nodomus. Jums piedāvās sadarbības iespēju ar radošu cilvēku.

Vērsis. Brīžiem izjutīsiet bailes par attiecību stabilitāti ģimenē. Pavadiet laiku atbilstoši savam noskaņojumam un vēlmēm. Padomājiet par sevi. Izvairieties no cilvēkiem, kas cenšas ietekmēt jūsu lēmumus. Nedariet neko tādu, kas jums liekas nepatīkams, nelietderīgs, vai arī prasa daudz enerģijas un pūļu.

Dvīņi. Jūsu flirts pievērsīs pretējā dzimuma uzmanību, jūsu spēkos ir saglabāt šo interesi par sevi. Jums laimēsies loterijā, dzīve var sagādāt patīkamu pārsteigumu. Labvēlīgs laiks, lai iepazītos, paplašinātu sakarus, iegūtu informāciju. Gribēsiet justies neatkarīgi, būs grūti piekrist kolēģu viedoklim. Izturēsieties ironiski un kritiski.

Vēzis. Varat rīkot mājas viesības, ieteicams atrasties burzmā un jautrībā. Varat uzsākt diētu. Vajadzēs aizstāvēt savus uzskatus — esiet drosmīgs. Smaidi un komplimenti istajā brīdī var nodrošināt priekšniecības labvēlību un kāpienu pa karjeras kāpnēm.

Lauva. Jums neizdosies būt galvenajam. Mīļotais novērtēs izmaiņas jūsu izskatā. Attiecībās saskatīsiet nākotnes perspektīvas, daži domās par ģimenes pieaugumu. Grūtības būs ātri pārejošas. Lieliska un izdevīgām bagāta nedēļa, ja vien prātsiet to saskaņot. Nevairieties iet neierastus ceļus, riskēt, jo mērķis attaisnos līdzekļus.

Jaunava. Mazliet vieglprātības jums nāks tikai par labu. Varat kvēli iemīlēties, jums arī mazliet derētu zaudēt galvu pretējā dzimuma dēļ. Veiksmīgs laiks, lai ķertos pie jaunu plānu īstenošanas. Patiks risināt delikātus jautājumus. Būs laba intūcija un atmiņa. Pat pāri plūstošā enerģija nenovirzīs no mērķa.

Svari. Brīvo laiku veltiet mājas izdaļošanai un labiekārtošanai. Neaizmirstiet apciemot sen neredzētu draugu — tas var labvēlīgi ietekmēt jūsu turpmāko dzīves ceļu. Kāds jurists jums sniegs padomu, kā legāli īstenot savas idejas. Nepatīks strādāt autoritatīvu kolēģu komandā. Strīdos jūs būs grūti uzvarēt.

Skorpions. Mīļotā persona gaida jūsu zvani. Iespējami sarežģījumi ģimenes dzīvē. Jums jāiemēcās cienīt citu cilvēku tiesības un būt kritiskākam pret sevi. Esiet apdomīgs — iespējami konflikti ar priekšniecību, pārāk skaļi un nesavaldīgi izteiksiet savu neapmierinātību. Darbs var sagādāt slavu un materiālus labumus.

Strēlnieks. Ieteicams pirts un ūdens procedūras. Iemācieties kontrolēt savas dusmas. Attiecībās varat nepamanīt nelielu ikdienišķu, bet svarīgu problēmu. Izdosies pārliecināt citus par savu taisnību. Ļausieties dzīves plūdumam, tādēļ šī būs mainīga un daudzveidīgiem notikumiem bagāta nedēļa.

Mežāzis. Nekautrējieties ar mīļoto būt atklāts un tiešs. Parunājiet ar savu draugu par savām problēmām, kamēr tās vēl nav samilzušas — divas galvas tomēr gudrākas. Būsiet pašpārliecināts un enerģisks. Tiekšanās no dzīves iegūt visus labumus. Būs lieli plāni, taču par ikdienišķām lietām būs grūti vienoties.

Ūdensvīrs. Satiksiet cilvēku, kuram būs liela nozīme jūsu turpmākajā dzīvē un kurš kļūs par kaut ko vairāk nekā tikai draugs. Piemērots laiks, lai atzitos mīlestībā. Izdosies atrast sponsorus, labvēļus savu ideju īstenošanai. Prātsiet kolēģiem uzkraut savu darba daļu tā, ka tas netiks pamanīts.

Zivis. Radīsies iespēja atbriest kādam pāri darītajam. Harmoniju un nosvērtību palīdzēs rast gudri un pieredzējuši cilvēki. Apmeklējiet garīga satūra nodarbības. Būs grūti ievērot darba laiku. Būs daudz jāstrādā, bet iespējams algas pielikums vai jauns darbs. Atrodiet spēku, lai tiktu pāri ikdienišķajam raizēm.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS

Livānu novada dome
konkursa kārtībā aicina darbā uz laiku
attīstības plānošanas galveno
speciālistu.

Prasības pretendentiem:

- augstākā izglītība,
- praktiskā pieredze projektu izstrādāšanā vai vadīšanā,
- spēja uzņemties atbildību un organizēt darbu,
- iemaņas darbā ar datoru,
- vēlamas angļu vai vācu valodas zināšanas.

Pieteikuma vēstuli un CV iesniegt Livānu novada domes kancelejā 8. kabinetā Rīgas ielā 136, Livānos līdz 27. septembrim.
Tālrunis uzziņām 53-43813.

% BALVA

Obligātā CTA apdrošināšana
atlaide līdz 40%

pie aģentiem un pārstāvēniecībā
Preiļos, Paulāna ielā 3a, tālr. 22562
Livānos, Rīgas ielā 270

Līdz 31. oktobrim noformējiet polisi un
laimēsiet vērtīgas dāvanas: motorzāģus,
zālesplāvēju un daudz ko citu.

Pērk bērza finierklučus
mežā pie ceļa.
Tūlītēja samaksa.
Tālr. 9641302.

RUDENS CENAS!
SIA «Vilcāns V» Livānos, Alejas ielā 19
(Ubaglīci pie pilsētas stadiona)
izgatavo melnā granīta pieminekļus,
apmales un melnās betona apmales.
Pasūtīt pieminekli no Ls 70 —
betona melnā apmale par brīvu!
Livānu novada iedzīvotājiem LĪZINGS!
Tālr. 6469426, 53 41555 pēc 20.

Otrdien, 17. septembrī pārdos dažādu šķirņu jaunputnus (3-6 mēn.), deļējvistas (10-14 mēn., no Ls 0.70), raibus gaiļus (3-6 mēn.), barību. Lubānos 7.00, Jaunaglonā 7.10, Aglonā 7.25, Aglonas st. 7.40, Kastīrē 7.55, Anspokos 8.10, Preiļos 8.25, Aizkalnē 9.00, Ārdavā 9.15, Pelēcos 9.30, Arendolē 9.45, Rimicānos 10.00, Upmalā 10.15, Vanagos 10.35, Rožupē 10.45, Starēs 11.00, Upeniekos 11.15, Jersikā 11.25, Livānos 11.40, Švirkstos 12.20, Rudzātos 12.35, Priekuljos 12.50, L. Anspokos 13.00, Smelteros 13.10, Polkoronā 13.25, Galēnos 13.35, Stabulniekos 13.50, Pieniņos 14.05, Riebiņos 14.20, L. Pūpajos 14.40, Sutros 14.55. Tālr. 21270, 1-9186065.

Aicinām absolventus un
bijušos skolas darbiniekus uz
Aizkalnes pamatskolas
135 gadu jubilejas pasākumu
28. septembrī plkst. 17.00.
Reģistrācija no plkst. 15.00. Iepriekšpie-
teikšanās pa tālruni 53-54616 vai
e-pastu aizkalnespsk@pvg.edu.lv.
Dalības maksa Ls 1,
līdzī jāņem groziņš.

IK «SKRIPTS» piedāvā:

- ◆ jaunus un lietotus datorus,
- ◆ biroja tehniku un aksesuārus,
- ◆ datorprogrammas,
- ◆ datoru remontu un modernizāciju,
- ◆ datoru nomu,
- ◆ datortīklu ierīkošanu un uzturēšanu,
- ◆ interneta mājaslapu izveidošanu un uzturēšanu.

Tālr. 9559719.

Pērk transformatorus, atdalītājus,
izolatorus, kabeļus u. c.
elektroiekārtas un materiālus.
Apmaksa tūlītēja.
Tālr. 9429501, 47-07750.

Netradicionālā medicīna
Ekskluzīva kompjūterdiagnostika,
kā arī auras diagnostika ar
individuālu ārstēšanu.
«Vegeto-tests», «Meta-terapija».
Sertifikāts nr. 27.
Reģistrēties pa tālr. 9463493.

Dziedniece, sertifikāts nr. 21.
Alkohola ietekmes noņemšana,
liekā svara problēmas,
kodēšana veiksmēi.
Pieteikšanās pa tālr. 9463493.

Z/s «Āres» iepērk jaunlopus,
liellopus, aitas, zirgus.
Tālr. 53-55658.

IU «VILS G» iepērk jaunlopus,
teļus, cūkas, aitas dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 9199314.

Pārdod

steidzami dzīvokli. Tālr. 9166237;
arklu, lemešus, kultivatoru zobus, miglotāju.
Tālr. 76279;
sivēnus. Tālr. 56-57342;
govi Preiļu pag. Tālr. 23627 vakaros;
malku. Tālr. 6434200;

Dažādi

Pazudis mobilais telefons. Tālr. 9511995.

Iepērkam mājlopus
gaļai.

Tālr. 24147, 21956, 54-41779,
9584184.

Z/s «Senlejas» pērk lopus
par labu cenu.

Samaksa tūlītēja.
Tālr. 6593018, 6517026, 53-22454.

SIA «Dubiki» pērk cūkas, liellopus,
jaunlopus, aitas dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja. +12%, +18%
Tālr. 9121830, 6499013, 54-74626.

Iepērkam liellopus
dzīvsvārā un cūkas.

Samaksa tūlītēja. +12%, +18%.
Tālr. 23887, 55798, 55639, 6461550.

SIA «AIBI» pērk zirgus,
liellopus, jaunlopus, aitas.
+12%, +18%.

Tālr. 48-71185, 48-71804, 9478728,
9445135.

SIA «Kārlis Viens» iepērk
mājlopus kautsvārā.

Samaksa tūlītēja (pie svēršanas).
Formē subsīdijas.
Tālr. 6468887, 53-48524, 53-48531.

SIA «Ranko» iepērk
mājlopus dzīvsvārā.

Samaksa tūlītēja.
Tālr. 42807, 44179, 9161121.

DER ZINĀT

Kā pareizi gludināt

Modernie gludekļi, lieliskie gludināmie dēļi un veļu cietinošie šķīdumi — ar to vēl nepietiek! Svarīgi arī ievērot vecmāmiņu metodes. Lai tās apgūtu, atceries svarīgāko.

■ Vienmēr apskati pie apģērba piestiprināto zīmīti, no kāda materiāla tērps ir darināts un kādā temperatūrā to drīkst gludināt. Vispirms gludinā tās drebēs, kurām nepieciešama zemāka temperatūra.

■ Darbu sāk no sarežģītākajām vietām: volāniem, ielocēm, kabatām, apkaklītes. Palīgā ņem šauro, piedurknēm domāto dēli, kurš ir ļoti piemērots arī bērnu apģērba gludināšanai.

■ Esi īpaši uzmanīga, gludinot vietas, kurās ir piešūtas pogas, rāvējslēdzēji un dažādi rotājumi. Augsta temperatūra var tos izkausēt vai sabojāt.

■ Apģērbs no dabīgā vai mākslīgā zīda jāgludina no kreisās puses, un vislabāk, ja drāna ir nedaudz mitra. Taču, aprasinot zīdu, uz tā var rasties plankumi. Burzījumus vai vīles vajag viegli samitrināt un paturēt virs tvaika. Ievēro, lai gludeklis nebūtu pārāk karsts.

■ Plišu un samtu apģiezu uz kreiso pusi, bet zem labās puses paliec apakšā mīkstu frotē dvieļi. Samta drānu gludinot, esi uzmanīga ar vilēm, ar gludekļa priekšpusi centies nospresēt vietas zem vilutiesas, lai labajā apģērba pusē nepaliktu neglīti nospiedumi.

■ Drēbes un veļu no dabīgiem materiāliem (kokvilnas, lina) vispirms bagātīgi aprasini ar siltu ūdeni.

Kā labāk gludināt kreklus?

■ Sāc no apkaklītes stūriem. Vispirms izgludini kreiso, pēc tam labo apkaklītes pusi. Gludekli virzi no stūriem uz vidu, lai stūros neveidotos krunciņas.

■ Tad gludini plecu daļu. Ieloci muguras daļā vajag nogludināt.

■ Piedurknes gludinot, labāk sākt no aprocēm, pēc tam gludina pārējo piedurkni. Dažkārt grūtības sagādā vieta, kur piedurkne piešūta apģērbam, jo tur nedrīkst būt ieloces. Pēc tam jāgludina pārējās detaļas: mugurpuse, labā un

kreisā priekšpuse. Esi uzmanīga, lai nesabojātu podziņas.

Ko darīt ar uzdrukām vai izšuvumiem?

■ Lai uzdrukas nesabojātu, tās jāgludina vai nu no kreisās puses, vai cauri linu drāniņai.

Vai drīkst gludināt džemperus?

■ Kokvilnas džemperus labāk negludināt, bet tad tie pēc mazgāšanas jāžāvē, izklājot uz dvieļa. Taču, ja tie tomēr jāgludina, tad dari to ļoti uzmanīgi caur mitru linu drānu. Gludekli neslīdini, tikai pārliec no vienas vietas uz otru vienmēr adījuma virzienā. Nedrīkst džemperu žāvēt ar gludekli, citādi uz tā paliks neglīti spīdumi.

Pēc preses materiāliem